To besedilo je zgolj informativne narave in nima pravnega učinka. Institucije Unije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti. Verodostojne različice zadevnih aktov, vključno z uvodnimi izjavami, so objavljene v Uradnem listu Evropske unije. Na voljo so na portalu EUR-Lex. Uradna besedila so neposredno dostopna prek povezav v tem dokumentu

►B

DIREKTIVA (EU) 2023/959 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 10. maja 2023

o spremembi Direktive 2003/87/ES o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji ter Sklepa (EU) 2015/1814 o vzpostavitvi in delovanju rezerve za stabilnost trga za sistem Unije za trgovanje z emisijami toplogrednih plinov

(Besedilo velja za EGP)

(UL L 130, 16.5.2023, str. 134)

popravljena z:

►C1 Popravek, UL L 90176, 22.3.2024, str. 1 (2023/959)

▼B

DIREKTIVA (EU) 2023/959 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 10. maja 2023

o spremembi Direktive 2003/87/ES o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji ter Sklepa (EU) 2015/1814 o vzpostavitvi in delovanju rezerve za stabilnost trga za sistem Unije za trgovanje z emisijami toplogrednih plinov

(Besedilo velja za EGP)

Člen 1

Spremembe Direktive 2003/87/ES

Direktiva 2003/87/ES se spremeni:

(1) v členu 1 se drugi odstavek nadomesti z naslednjim:

„Ta direktiva predvideva tudi povečano zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, da bi prispevala k stopnji zmanjšanja, ki se iz znanstvenega vidika šteje za nujno za preprečevanje nevarnih sprememb podnebja. Prispeva k doseganju cilja podnebne nevtralnosti Unije in njenih podnebnih ciljev iz Uredbe (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta (*) ter s tem k ciljem Pariškega sporazuma (**).

(*) Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1).

(**) UL L 282, 19.10.2016, str. 4.“;

(2) v členu 2 se odstavka 1 in 2 nadomestita z naslednjim:

„1. Ta direktiva se uporablja za dejavnosti, naštete v prilogah I in III, in toplogredne pline, naštete v Prilogi II. Kadar naprava, ki je vključena na področje uporabe EU ETS zaradi obratovanja kurilnih enot s skupno nazivno vhodno toplotno močjo nad 20 MW, spremeni svoje proizvodne procese, da bi zmanjšala emisije toplogrednih plinov, in ne dosega več tega praga, država članica, v kateri je ta naprava, da upravljavcu možnost, da ostane vključen na področje uporabe EU ETS do konca tekočega in naslednjega petletnega obdobja iz člena 11 (1), drugi pododstavek, po spremembi svojih proizvodnih procesov. Upravljavec te naprave se lahko odloči, da naprava ostane na

▼B

področju uporabe EU ETS samo do konca tekočega petletnega obdobja ali tudi v naslednjem petletnem obdobju po spremembi proizvodnih procesov. Zadevna država članica Komisijo uradno obvesti o spremembah v primerjavi s seznamom, predloženim Komisiji na podlagi člena 11(1).

2. Ta direktiva se uporablja brez poseganja v kakršne koli zahteve na podlagi Direktive 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta (*).

(*) Direktiva 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja) (UL L 334, 17.12.2010, str. 17).“;

(3) člen 3 se spremeni:

(a) točka (b) se nadomesti z naslednjim:

„(b) ‚emisije‘ pomeni izpust toplogrednih plinov iz virov v napravi ali izpust plinov iz zrakoplova, ki izvaja letalsko dejavnost, navedeno v Prilogi I, ali z ladij, ki opravljajo dejavnost pomorskega prometa, navedeno v Prilogi I, ali izpust toplogrednih plinov, ki ustrezajo dejavnosti iz Priloge III;“;

(b) točka (d) se nadomesti z naslednjim:

„(d) ‚dovoljenje za emisije toplogrednih plinov‘ pomeni dovoljenje, izdano v skladu s členi 5, 6 in 30b;“;

(c) točka (u) se črta;

(d) dodajo se naslednje točke:

„(w) ‚ladjarska družba‘ pomeni lastnika ladje ali katero koli drugo organizacijo ali osebo, kot je upravljavec ali zakupnik gole ladje, ki je od lastnika ladje prevzela odgovornost za upravljanje ladje ter je s prevzemom take odgovornosti soglašala, da bo prevzela vse dolžnosti in odgovornosti, ki jih nalaga Mednarodni kodeks za varno upravljanje ladij in preprečevanje onesnaževanja iz Priloge I k Uredbi Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 336/2006 (*);

(x) ‚plovba‘ pomeni plovbo, kot je opredeljena v členu 3, točka (c), Uredbe (EU) 2015/757 Evropskega parlamenta in Sveta (**);

(y) ‚upravni organ za ladjarske družbe‘ pomeni organ, pristojen za upravljanje EU ETS v zvezi z ladjarsko družbo v skladu s členom 3gf;

▼B

(z) ‚pristanišče postanka‘ pomeni pristanišče, v katerem se ladja ustavi, da natovori ali raztovori tovor ali da vkrca ali izkrca potnike; ali pristanišče, v katerem se ladja za delo na morju ustavi zaradi menjave posadke; izvzeti so postanki, namenjeni izključno oskrbi z gorivom ali zalogami, menjavi posadke ladij, ki niso ladje za delo na morju, postankom v suhem doku ali popravilom ladje, njene opreme ali obojega, postanki v pristanišču, ker ladja potrebuje pomoč ali je v stiski, prevozi z ene ladje na drugo izven pristanišč, postanki, ki so namenjeni izključno iskanju zavetja pred slabim vremenom ali so potrebni zaradi dejavnosti iskanja in reševanja, in postanki kontejnerskih ladij v sosednjem pristanišču za pretovarjanje zabojnikov, navedeni v izvedbenem aktu, sprejetem na podlagi člena 3ga(2);

(aa) ‚potniška ladja za križarjenje‘ pomeni potniško ladjo, ki nima krova za tovor in je namenjena izključno za komercialni prevoz potnikov s prenočiščem med plovbo po morju;

(ab) ‚pogodba za razliko‘ ali ‚CD‘ pomeni pogodbo med Komisijo in proizvajalcem, ki je bil izbran prek mehanizma konkurenčne dražbe, kot je dražba, nizkoogljičnega ali brezoglji čnega proizvoda, in na podlagi katere je proizvajalcu zagotovljena podpora Sklada za inovacije, ki krije razliko med zmagovalno ceno, znano tudi kot izvršilno ceno, na eni strani in referenčno ceno, ki izhaja iz cene proizvedenega nizkoogljičnega ali brezoglji čnega proizvoda, tržne cene bližnjega nadomestka ali kombinacije teh dveh cen, na drugi strani;

(ac) ‚pogodba za razliko za ogljik‘ ali ‚CCD‘ pomeni pogodbo med Komisijo in proizvajalcem, ki je bil izbran prek mehanizma konkurenčne dražbe, kot je dražba, nizkoogljičnega ali brezoglji čnega proizvoda, in na podlagi katere je proizvajalcu zagotovljena podpora Sklada za inovacije, ki krije razliko med zmagovalno ceno, znano tudi kot izvršilno ceno, na eni strani in referenčno ceno, ki izhaja iz povprečne cene pravic, na drugi strani;

(ad) ‚pogodba s fiksno premijo‘ pomeni pogodbo med Komisijo in proizvajalcem, ki je bil izbran prek mehanizma konkurenčne dražbe, kot je dražba, nizkoogljičnega ali brezoglji čnega proizvoda, in na podlagi katere je proizvajalcu zagotovljena podpora v obliki fiksnega zneska na enoto proizvedenega proizvoda;

▼B

(ae) ‚regulirani subjekt‘ za namene poglavja IVa pomeni vsako fizično ali pravno osebo, razen končnega porabnika goriv, ki opravlja dejavnosti iz Priloge III in spada v eno od naslednjih kategorij:

(i) v primeru prenosa goriva skozi trošarinsko skladišče, kot je opredeljeno v členu 3, točka 11, Direktive Sveta (EU) 2020/262 (***), imetnik trošarinskega skladišča, kot je opredeljen v členu 3, točka 1, navedene direktive, ki postane zavezanec za plačilo trošarine na podlagi člena 7 navedene direktive;

(ii) če se točka (i) te točke ne uporablja, vsaka druga oseba, ki za goriva, zajeta s poglavjem IVa te direktive, postane zavezanec za plačilo trošarine na podlagi člena 7 Direktive (EU) 2020/262 ali člena 21(5), prvi pododstavek, Direktive Sveta 2003/96/ES (****);

(iii) če se točki (i) in (ii) te točke ne uporabljata, vsaka druga oseba, ki jo morajo ustrezni pristojni organi države članice registrirati, da lahko postane zavezanec za plačilo trošarine, vključno z vsako osebo, oproščeno plačila trošarine, kot je navedeno v členu 21(5), četrti pododstavek, Direktive 2003/96/ES;

(iv) če se točke (i), (ii) in (iii) ne uporabljajo ali če je več oseb solidarno zavezanih plačilu iste trošarine, katera koli oseba, ki jo imenuje država članica;

(af) ‚gorivo‘ za namene poglavja IVa te direktive pomeni kateri koli energent iz člena 2(1) Direktive 2003/96/ES, vključno z gorivi, navedenimi v preglednici A in preglednici C Priloge I k navedeni direktivi, ter kateri koli drug proizvod, ki je namenjen za uporabo, ponujen naprodaj ali uporabljen kot pogonsko gorivo ali gorivo za ogrevanje, kot je določen v členu 2(3) navedene direktive, vključno s proizvodnjo električne energije;

(ag) ‚sprostitev v porabo‘ za namene poglavja IVa te direktive pomeni sprostitev v porabo, kot je opredeljena v členu 6(3) Direktive (EU) 2020/262.;

(ah) ‚Cena plina TTF‘ za namene poglavja IVa pomeni ceno terminskih pogodb za plin za mesec vnaprej, s katerimi se trguje na virtualni trgovalni točki Title Transfer Facility (TTF), ki jo upravlja Gasunie Transport Services B.V.;

▼B

(ai) ‚Cena surove nafte Brent‘ za namene poglavja IVa pomeni terminsko ceno surove nafte za mesec vnaprej, ki se uporablja kot referenčna cena za nakup nafte.

(*) Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 336/2006 z dne 15. februarja 2006 o izvajanju Mednarodnega kodeksa za varno upravljanje ladij v Skupnosti in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 3051/95 (UL L 64, 4.3.2006, str. 1).

(**) Uredba (EU) 2015/757 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o spremljanju emisij ogljikovega dioksida iz pomorskega prevoza, poročanju o njih in njihovem preverjanju ter spremembi Direktive 2009/16/ES (UL L 123, 19.5.2015, str. 55).

(***) Direktiva Sveta (EU) 2020/262 z dne 19. decembra 2019 o določitvi splošnega režima za trošarino (UL L 58, 27.2.2020, str. 4).

(****) Direktiva Sveta 2003/96/ES z dne 27. oktobra 2003 o prestrukturiranju okvira Skupnosti za obdavčitev energentov in električne energije (UL L 283, 31.10.2003, str. 51).“;

(4) naslov poglavja II se nadomesti z naslednjim:

„LETALSTVO IN POMORSKI PROMET“;

(5) člen 3a se nadomesti z naslednjim:

„Člen 3a

Področje uporabe

Členi 3b do 3f se uporabljajo za dodelitev in izdajo pravic v zvezi z letalskimi dejavnostmi iz Priloge I. Členi 3ga do 3gg se uporabljajo v zvezi z dejavnostmi pomorskega prometa iz Priloge I.“;

(6) člen 3g se nadomesti z naslednjim:

„Člen 3g

Načrti za spremljanje in poročanje

Država članica upravljavka zagotovi, da vsak operator zrakoplova pristojnemu organu v tej državi članici predloži načrt za spremljanje, v katerem so določeni ukrepi za spremljanje emisij, in da te načrte odobri pristojni organ v skladu z izvedbenimi akti iz člena 14.“;

(7) vstavijo se naslednji členi:

▼B

„Člen 3ga

Področje uporabe za dejavnosti pomorskega prometa

1. Dodelitev pravic in zahteve za predajo v zvezi z dejavnostmi pomorskega prometa se uporabljajo za petdeset odstotkov (50 %) emisij z ladij, ki opravljajo plovbe z odhodom iz pristanišča postanka pod jurisdikcijo države članice in prihodom v pristanišče postanka zunaj jurisdikcije države članice, petdeset odstotkov (50 %) emisij z ladij, ki opravljajo plovbe z odhodom iz pristanišča postanka zunaj jurisdikcije države članice in prihodom v pristanišče postanka pod jurisdikcijo države članice, sto odstotkov (100 %) emisij z ladij, ki opravljajo plovbe z odhodom iz pristanišča pod jurisdikcijo države članice in prihodom v pristanišče pod jurisdikcijo države članice, ter sto odstotkov (100 %) emisij z ladij med privezom v pristanišču postanka pod jurisdikcijo države članice.

2. Komisija do 31. decembra 2023 z izvedbenimi akti določi seznam sosednjih pristanišč za pretovarjanje kontejnerjev in ta seznam nato posodobi do 31. decembra vsaki dve leti.

V teh izvedbenih aktih je navedeno pristanišče kot sosednje pristanišče za pretovarjanje zabojnikov, v katerih delež pretovarjanja zabojnikov, merjen v enotah, enakovrednih enaindvajset čevljev, presega 65 % celotnega prometa kontejnerjev v tem pristanišču v zadnjem dvanajstmesečnem obdobju, za katera so na voljo ustrezni podatki in kadar je to pristanišče zunaj Unije, vendar so od pristanišča pod jurisdikcijo države članice oddaljena manj kot 300 navtičnih milj. Za namene tega odstavka se šteje, da so kontejnerji pretovorjeni, kadar se raztovorijo z ladje v pristanišče izključno zaradi natovarjanja na drugo ladjo. Seznam, ki ga določi Komisija na podlagi prvega pododstavka, ne vključuje pristanišč v tretji državi, za katera ta tretja država učinkovito uporablja ukrepe, enakovredne tej direktivi.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 22a(2).

3. Členi 9, 9a in 10 se uporabljajo za dejavnosti pomorskega prometa enako kot za druge dejavnosti, zajete z EU ETS, z naslednjo izjemo glede uporabe člena 10.

Do 31. decembra 2030 se delež pravic dodeli državam članicam, v katerih je delež ladjarskih družb, za katere bi bile države članice odgovorne na podlagi člena 3gf, glede na njihovo prebivalstvo leta 2020 in na podlagi podatkov, ki so na voljo za obdobje 2018 – 2020, večji kot 15 ladjarskih družb na milijon prebivalcev. Količina pravic ustreza 3,5 % dodatne količine pravic zaradi povečanja mejne vrednosti za pomorski promet iz člena 9, tretji odstavek, v zadevnem letu. Za leti 2024 in 2025 se količina pravic dodatno pomnoži z odstotki, ki se uporabljajo za zadevno leto na podlagi člena 3gb, prvi odstavek, točki (a) in (b). Prihodke,

▼B

ustvarjene od prodaje tega deleža pravic na dražbi, bi bilo treba uporabiti za namene iz člena 10(3), prvi pododstavek, točka (g) – v zvezi s pomorskim sektorjem – in točki (f) in (i). 50 % količine pravic se razdeli med zadevne države članice na podlagi deleža ladjarskih družb, za katere so odgovorne, preostanek pa se razdeli mednje v enakih deležih.

Člen 3gb

Postopno uvajanje zahtev za pomorski promet

Ladjarske družbe so odgovorne za predajo pravic v skladu z naslednjim razporedom:

(a) 40 % preverjenih emisij, sporočenih za leto 2024, za katere bi veljale zahteve za predajo v skladu s členom 12;

(b) 70 % preverjenih emisij, sporočenih za leto 2025, za katere bi veljale zahteve za predajo v skladu s členom 12;

(c) 100 % preverjenih emisij, sporočenih za leto 2026 in vsako leto po tem v skladu s členom 12.

Kadar se preda manj pravic v primerjavi s preverjenimi emisijami iz pomorskega prometa za leti 2024 in 2025, se po določitvi razlike med preverjenimi emisijami in predanimi pravicami v posameznem letu količina pravic, ki ustreza tej razliki, ukine, namesto da bi se prodala na dražbi na podlagi člena 10.

Člen 3gc

Določbe za prenos stroškov EU ETS z ladjarske družbe na drug subjekt

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da je ladjarska družba, kadar na podlagi pogodbenega dogovora končno odgovornost za nakup goriva ali upravljanje ladje ali oboje prevzame subjekt, ki ni ladjarska družba, upravičena, da od tega subjekta prejme povračilo za stroške, ki izhajajo iz predaje pravic.

„Upravljanje ladje“ za namene tega člena pomeni določanje prepeljanega tovora ali poti in hitrosti ladje. Ladjarska družba ostaja odgovorni subjekt za predajo pravic na podlagi členov 3gb in 12 ter za splošno skladnost z določbami nacionalnega prava, s katerimi se prenaša ta direktiva. Države članice zagotovijo, da ladjarske družbe, za katere so odgovorne, izpolnjujejo obveznosti predaje pravic na podlagi členov 3gb in 12, ne glede na pravico takih ladjarskih družb, da jim komercialni prevozniki povrnejo stroške, ki izhajajo iz predaje.

▼B

Člen 3gd

Spremljanje emisij iz pomorskega prometa in poročanje o njih

Upravni organ za ladjarske družbe v zvezi z emisijami iz dejavnosti pomorskega prometa, navedenih v Prilogi I k tej direktivi, zagotovi, da ladjarska družba, za katero je pristojen, v poročevalnem obdobju spremlja ustrezne parametre in poroča o njih ter mu predloži podatke o zbirnih emisijah na ravni družbe v skladu s poglavjem II Uredbe (EU) 2015/757.

Člen 3ge

Pravila za preverjanje in akreditacijo emisij iz pomorskega prometa

Upravni organ za ladjarske družbe zagotovi, da se sporočanje podatkov o zbirnih emisijah na ravni ladjarske družbe, ki jih predloži ladjarska družba na podlagi člena 3gd te direktive, preveri v skladu s pravili o preverjanju in akreditaciji iz poglavja III Uredbe (EU) 2015/757.

Člen 3gf

Upravni organ za ladjarske družbe

1. Upravni organ za ladjarske družbe je:

(a) v primeru ladjarske družbe, registrirane v državi članici, država članica, v kateri je registrirana ladjarska družba;

(b) v primeru ladjarske družbe, ki ni registrirana v državi članici, država članica, v kateri je imela ta ladjarska družba v predhodnih štirih letih spremljanja po ocenah največ postankov v pristaniščih pri plovbah, ki spadajo na področje uporabe iz člena 3ga;

(c) v primeru ladjarske družbe, ki ni registrirana v državi članici in v predhodnih štirih letih spremljanja ni opravila plovbe, ki spada na področje uporabe iz člena 3ga, država članica, v katero je ladja ladjarske družbe priplula ali v kateri je začela ali končala svojo prvo plovbo, ki spada na področje uporabe iz navedenega člena.

2. Komisija na podlagi najboljših razpoložljivih informacij z izvedbenimi akti pripravi:

(a) pred 1. februarjem 2024 seznam ladjarskih družb, ki so opravile pomorsko dejavnost pomorskega prometa iz Priloge I, ki je 1. januarja 2024 ali z učinkom od 1. januarja 2024 spadala na področje uporabe iz člena 3ga, pri čemer navede upravni organ za ladjarsko družbo v skladu z odstavkom 1 tega člena;

▼B

(b) pred 1. februarjem 2026 in nato vsaki dve leti posodobljen seznam za pripis ladjarskih družb, registriranih v državi članici, drugemu upravnemu organu za ladjarske družbe, če so spremenile državo članico registracije znotraj Unije, v skladu z odstavkom 1, točka (a), tega člena ali za vključitev ladjarskih družb, ki so pozneje opravile dejavnost pomorskega prometa iz Priloge I, ki spada na področje uporabe iz člena 3ga v skladu z odstavkom 1, točka (c), tega člena ter

(c) pred 1. februarjem 2028 in nato vsaka štiri leta posodobljen seznam za pripis ladjarskih družb, ki niso registrirane v državi članici, drugemu upravnemu organu za ladjarske družbe v skladu z odstavkom 1, točka (b), tega člena.

3. Upravni organ za ladjarske družbe, ki je na podlagi seznama, pripravljenega na podlagi odstavka 2, odgovoren za ladjarsko družbo, to odgovornost ohrani ne glede na naknadne spremembe dejavnosti ali registracije ladjarske družbe, dokler te spremembe niso razvidne na posodobljenem seznamu.

4. Komisija sprejme izvedbene akte za določitev podrobnih pravil v zvezi z upravljanjem ladjarskih družb s strani upravnih organov za ladjarsko družbo na podlagi te direktive. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 22a(2).

Člen 3gg

Poročanje in pregled

1. Če Mednarodna pomorska organizacija (IMO) sprejme globalni tržni ukrep za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov iz pomorskega prometa, Komisija pregleda to direktivo glede na ta sprejeti ukrep.

V ta namen Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo v 18 mesecih po sprejetju takega globalnega tržnega ukrepa in preden ta začne delovati. Komisija v tem poročilu preuči globalni tržni ukrep, kar zadeva:

(a) njegove ambicije glede na cilje Pariškega sporazuma;

(b) njegovo splošno okoljsko celovitost, tudi v primerjavi z določbami te direktive, ki zajemajo pomorski promet, ter

(c) vsa vprašanja v zvezi s skladnostjo med EU ETS in tem ukrepom.

▼B

Poročilu iz drugega pododstavka tega odstavka lahko Komisija, kadar je ustrezno, priloži zakonodajni predlog za spremembo te direktive na način, ki bo skladen s podnebnim ciljem Unije za leto 2030 in ciljem podnebne nevtralnosti iz Uredbe (EU) 2021/1119 ter s ciljem ohranjanja okoljske celovitosti in učinkovitosti podnebnih ukrepov Unije, da se zagotovi skladnost med izvajanjem globalnega tržnega ukrepa in EU ETS ter se obenem izogne morebitnemu večjemu dvojnemu bremenu.

2. V primeru, da IMO do leta 2028 ne sprejme globalnega tržnega ukrepa za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov iz pomorskega prometa v skladu s cilji Pariškega sporazuma in vsaj na ravni, primerljivi z ravnjo, ki izhaja iz ukrepov Unije, sprejetih na podlagi te direktive, Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, v katerem preuči potrebo po uporabi dodelitve pravic in zahtev za predajo v zvezi z več kot petdesetimi odstotki (50 %) emisij z ladij, ki opravljajo plovbe med pristaniščem postanka v jurisdikciji države članice in pristaniščem postanka zunaj jurisdikcije države članice, glede na cilje Pariškega sporazuma. Komisija v tem poročilu zlasti obravnava napredek na ravni IMO in preuči, ali ima katera od tretjih držav tržni ukrep, enakovreden tej direktivi, ter oceni tveganje širjenja praks izogibanja, vključno s prehodom na druge načine prevoza ali premikom pristaniških vozlišč v pristanišča zunaj Unije.

Kadar je ustrezno, se poročilu iz prvega pododstavka priloži zakonodajni predlog za spremembo te direktive.

3. Komisija spremlja izvajanje tega poglavja v zvezi s pomorskim prometom, zlasti za odkrivanje izogibanja, da bi se tako izogibanje preprečilo že v zgodnji fazi, vključno z upoštevanjem najbolj oddaljenih regij, in vsaki dve leti od leta 2024 poroča o izvajanju tega poglavja v zvezi s pomorskim prometom in morebitnih trendih v zvezi z ladjarskimi družbami, ki se poskušajo izogniti zahtevam iz te direktive. Komisija spremlja tudi učinke, med drugim v zvezi z morebitnim povečanjem stroškov prometa, izkrivljanjem trga in spremembami v pristaniškem prometu, kot so izogibanje pristaniščem in premiki vozlišč za pretovarjanje, splošno konkurenčnost pomorskega sektorja v državah članicah, zlasti pa učinke na tiste storitve pomorskega prevoza, ki so bistvene storitve ozemeljske povezanosti. Komisija, če je ustrezno, predlaga ukrepe za zagotovitev učinkovitega izvajanja tega poglavja v zvezi s pomorskim prometom, zlasti ukrepe za obravnavanje trendov v zvezi z ladjarskimi družbami, ki se poskušajo izogniti zahtevam te direktive.

4. Komisija najpozneje do 30. septembra 2028 oceni ustreznost podaljšanja uporabe člena 3ga(3), drugi pododstavek, po 31. decembru 2030 in po potrebi v ta namen predloži zakonodajni predlog.

▼B

5. Komisija najpozneje do 31. decembra 2026 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, v katerem preuči izvedljivost ter gospodarske, okoljske in socialne učinke vključitve emisij z ladij, tudi ladij za delo na morju z bruto tonažo manj kot 5 000, a ne manj kot 400, v to direktivo, pri čemer se zlasti opira na analizo, priloženo pregledu Uredbe (EU) 2015/757, ki jo je treba opraviti do 31. decembra 2024.

V tem poročilu se upoštevajo tudi medsebojne povezave med to direktivo in Uredbo (EU) 2015/757 ter izkušnje, pridobljene z njuno uporabo. Komisija v tem poročilu preuči tudi, kako bi lahko ta direktiva najbolje upoštevala uvajanje obnovljivih in nizkoogljičnih pomorskih goriv na podlagi življenjskega cikla. Če je primerno, se poročilu lahko priložijo zakonodajni predlogi.“;

(8) člen 3h se nadomesti z naslednjim:

„Člen 3h

Področje uporabe

Določbe tega poglavja se uporabljajo za dovoljenja za emisije toplogrednih plinov ter dodelitev in izdajo pravic v zvezi z dejavnostmi iz Priloge I, ki niso letalske dejavnosti ali dejavnosti pomorskega prometa.“;

(9) v členu 6(2) se točka (e) nadomesti z naslednjim:

„(e) obveznost, da upravljavec naprave preda količino pravic, ki ustreza skupnim emisijam naprave v koledarskem letu, preverjenim v skladu s členom 15, do roka iz člena 12(3).“;

(10) člen 8 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 8

Uskladitev z Direktivo 2010/75/EU

Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za zagotovitev, da so, kadar naprave izvajajo dejavnosti iz Priloge I k Direktivi 2010/75/EU, pogoji in postopek za izdajo dovoljenja za emisije toplogrednih plinov usklajeni s tistimi za dovoljenje, predvideno v navedeni direktivi. Zahteve iz členov 5, 6 in 7 te direktive se lahko vključijo v postopke, določene v Direktivi 2010/75/EU.

Komisija pregleda učinkovitost sinergij z Direktivo 2010/75/EU. Za okolje in podnebje pomembna dovoljenja morajo biti usklajena, da se zagotovi učinkovito in hitrejše izvajanje ukrepov, potrebnih za izpolnjevanje podnebnih in energetskih ciljev Unije. Komisija lahko predloži poročilo Evropskemu parlamentu in Svetu v okviru katerega koli prihodnjega pregleda te direktive.“;

▼B

(11) v členu 9 se dodajo naslednji odstavki:

„V letu 2024 se skupna količina pravic za Unijo zmanjša za 90 milijonov pravic. V letu 2026 se skupna količina pravic za Unijo zmanjša za 27 milijonov pravic. V letu 2024 se skupna količina pravic za Unijo zmanjša za 78,4 milijonov pravic za pomorski promet. Od leta 2024 do leta 2027 je linearni faktor 4,3 %, od leta 2028 pa 4,4 %. Linearni faktor se uporablja tudi za pravice, ki ustrezajo povprečnim emisijam pomorskega prometa, sporočenim v skladu z Uredbo (EU) 2015/757 za leti 2018 in 2019, ki so obravnavane v členu 3ga te direktive. Komisija objavi skupno količino pravic za Unijo do 6. septembra 2023.

Od 1. januarja 2026 oziroma 1. januarja 2027 se količina pravic poveča, da se upošteva pokritost emisij toplogrednih plinov iz dejavnosti pomorskega prometa, ki niso emisije CO_2, in pokritost emisij ladij za delo na morju na podlagi njihovih emisij za zadnje leto, za katero so na voljo podatki. Brez poseganja v člen 10(1) se pravice, pridobljene na podlagi tega povečanja, dajo na voljo za podporo inovacijam v skladu s členom 10a(8).“;

(12) člen 10 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se tretji pododstavek nadomesti z naslednjim:

„2 % skupne količine pravic v obdobju 2021–2030 se prodata na dražbi, da se vzpostavi sklad za izboljšanje energetske učinkovitosti in modernizacijo energijskih sistemov določenih držav članic (v nadaljnjem besedilu: države članice upravičenke), kot je določeno v členu 10d (v nadaljnjem besedilu: sklad za modernizacijo). Države članice upravičenke do te količine pravic, so države članice, katerih BDP na prebivalca po tržnih cenah znaša manj kot 60 % povprečja Unije leta 2013. Sredstva, ki ustrezajo tej količini pravic, se porazdelijo v skladu z delom A Priloge IIb.

Poleg tega se 2,5 % skupne količine pravic med letoma 2024 in 2030 proda na dražbi za sklad za modernizacijo. Države članice upravičenke do te količine pravic, so države članice, katerih BDP na prebivalca po tržnih cenah znaša manj kot 75 % povprečja Unije v obdobju 2016–2018. Sredstva, ki ustrezajo tej količini pravic, se porazdelijo v skladu z delom B Priloge IIb.“;

(b) v odstavku 3, prvi pododstavek, se uvodni del nadomesti z naslednjim:

„3. Države članice določijo, kako se bodo porabili prihodki, pridobljeni s prodajo pravic iz odstavka 2 tega člena na dražbi, razen prihodkov, ki se opredelijo kot lastna sredstva v skladu s členom 311, tretji odstavek, PDEU in vključijo v proračun Unije. Države članice uporabijo te prihodke, z izjemo prihodkov, uporabljenih za nadomestilo za posredne stroške ogljika iz člena 10a(6) te direktive, ali enakovredno finančno vrednostjo teh prihodkov, za enega ali več naslednjih namenov:“;

▼B

(c) v odstavku 3, prvi pododstavek, se točke (b) do (f) nadomestijo z naslednjim:

„(b) razvoj obnovljivih virov energije in omrežij za prenos električne energije za izpolnitev zaveze Unije v zvezi z uporabo obnovljivih virov energije in ciljev Unije glede medsebojne povezljivosti ter razvoj drugih tehnologij, ki prispevajo k prehodu na varno in trajnostno nizkoogljično gospodarstvo in pripomorejo k izpolnitvi zaveze Unije, da poveča energetsko učinkovitost na ravni, dogovorjene v ustreznih zakonodajnih aktih, vključno s proizvodnjo električne energije iz samoporabnikov električne energije iz obnovljivih virov in skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov;

(c) ukrepi za preprečevanje krčenja gozdov in podpiranje varstva in obnove šotišč, gozdov in drugih zemeljskih ali morskih ekosistemov, vključno z ukrepi, ki prispevajo k varstvu, obnovi in boljšemu upravljanju teh ekosistemov, zlasti zaščitenih morskih območij, ter za povečanje pogozdovanja, prijaznega biotski raznovrstnosti, in obnovo gozdov, tudi v državah v razvoju, ki so ratificirale Pariški sporazum, pa tudi ukrepi za prenos tehnologij in podpiranje prilagajanja negativnim učinkom podnebnih sprememb v teh državah;

(d) zajemanje CO_2 v gozdovih in tleh Unije;

(e) okolju varno zajemanje in geološko shranjevanje CO_2, zlasti iz elektrarn na trdna fosilna goriva in vrste industrijskih sektorjev in delov sektorjev, vključno v tretjih državah, in inovativne tehnološke metode za odvzem ogljika, kot je neposredno zajemanje iz zraka in shranjevanje;

(f) vlaganje v prehod na oblike prometa, ki znatno prispevajo k razogljičenju sektorja, in v pospešitev tega prehoda, vključno z razvojem podnebju prijaznih storitev in tehnologij potniškega in tovornega železniškega prometa ter avtobusnih storitev, v ukrepe za razogljičenje pomorskega sektorja, vključno z izboljšanjem energetske učinkovitosti ladij, pristanišč, inovativnih tehnologij in infrastrukture, ter v trajnostna alternativna goriva, kot sta vodik in amonijak, ki se proizvajata iz obnovljivih virov, in v pogonske tehnologije brez emisij, ter financiranje ukrepov v podporo razogljičenju letališč v skladu z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva ter razveljavitvi Direktive 2014/94/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o zagotavljanju enakih konkurenčnih pogojev za trajnostni zračni promet;“;

▼B

(d) v odstavku 3, prvi pododstavek, se točka (h) nadomesti z naslednjim:

„(h) ukrepe, katerih namen je izboljšanje energetske učinkovitosti, sistemov daljinskega ogrevanja in izolacije, za podporo sistemom ogrevanja in hlajenja, ki so učinkoviti in delujejo na energijo iz obnovljivih virov, ali za podporo temeljiti in postopni temeljiti prenovi stavb v skladu z Direktivo 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta (*), začenši s prenovo najmanj učinkovitih stavb;

_____

(*) Direktiva 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o energetski učinkovitosti stavb (UL L 153, 18.6.2010, str. 13).“;

(e) v odstavek 3, prvi pododstavek, se vstavita naslednji točki:

„(ha) zagotovitev finančne podpore za obravnavanje družbenih vidikov v gospodinjstvih z nižjim in srednjim dohodkom, tudi z znižanjem izkrivljajočih davkov, in z usmerjenim znižanjem carin in dajatev za električno energijo iz obnovljivih virov;

(hb) financiranje nacionalnih shem podnebnih dividend, ki dokazano pozitivno vplivajo na okolje, kot je zapisano v letnem poročilu iz člena 19(2) Uredbe (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta (*).

_____

(*) Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 21.12.2018, str. 1).“;

(f) v odstavku 3, prvi pododstavek, se točka (k) nadomesti z naslednjim:

„(k) spodbujanje pridobivanja spretnosti in prerazporeditve delovne sile, da bi v tesnem sodelovanju s socialnimi partnerji prispevali k pravičnemu prehodu na podnebno nevtralno gospodarstvo, zlasti v regijah, ki jih prehod delovnih mest najbolj zadeva, ter naložbe v izpopolnjevanje in preusposabljanje delavcev, ki bi jih prehod lahko prizadel, vključno z delavci v pomorskem prometu;

▼B

(l) obravnavanje morebitnega preostalega tveganja za selitev virov ogljika v sektorjih iz Priloge I k Uredbi (EU) 2023/956 Evropskega parlamenta in Sveta (*), podpiranje prehoda in spodbujanje njihovega razogljičenja v skladu s pravili o državni pomoči.

(*) Uredba (EU) 2023/956 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. maja 2023 o vzpostavitvi mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah (UL L 130, 16.5.2023, str. 52).“;

(g) v odstavku 3 se za prvim pododstavkom doda naslednji pododstavek:

„Države članice pri določanju uporabe prihodkov, ustvarjenih s prodajo pravic na dražbi, upoštevajo potrebo po nadaljnjem povečevanju mednarodnega podnebnega financiranja v ranljivih tretjih državah iz prvega pododstavka, točka (j).“;

(h) v odstavku 3 se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Države članice morajo izpolniti določbe iz tega odstavka, če imajo in izvajajo fiskalne politike ali politike finančne podpore, vključno zlasti v državah v razvoju, ali notranje regulativne politike, ki spodbujajo finančno podporo, določeno za namene iz prvega pododstavka, in katerih vrednost je enaka prihodkom iz prvega pododstavka.“;

(i) v odstavku 3 se tretji pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Države članice obvestijo Komisijo o uporabi prihodkov in o ukrepih, sprejetih na podlagi tega odstavka v svojih poročilih, ki jih predložijo na podlagi člena 19(2) Uredbe (EU) 2018/1999, pri čemer, kadar je ustrezno in kot je primerno, navedejo, kateri prihodki se uporabijo in kateri ukrepi se sprejmejo za izvajanje njihovih celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtov, predloženih v skladu z navedeno uredbo, ter njihovih območnih načrtov za pravični prehod, pripravljenih v skladu s členom 11 Uredbe (EU) 2021/1056 Evropskega parlamenta in Sveta (*).

Poročanje je dovolj podrobno, da lahko Komisija oceni, v kolikšni meri države članice izpolnjujejo prvi pododstavek.

(*) Uredba (EU) 2021/1056 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o vzpostavitvi Sklada za pravični prehod (UL L 231, 30.6.2021, str. 1).“;

▼B

(j) v odstavku 4 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 23 te direktive za dopolnitev te direktive glede časovnega načrta, upravljanja in drugih vidikov dražbe, vključno z načini za prodajo na dražbi, ki so potrebni za prenos deleža prihodkov v proračun Unije kot zunanje namenske prejemke v skladu s členom 30d(4) te direktive ali kot lastna sredstva v skladu s členom 311, tretji odstavek, PDEU, da se zagotovi njena odprta, pregledna, usklajena in nediskriminatorna izvedba. Postopek je zato predvidljiv, zlasti kar zadeva časovni načrt in zaporedje dražb ter ocenjene količine pravic, ki se dajo na razpolago.“;

(k) odstavek 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. Komisija nadzoruje delovanje evropskega trga ogljika. Vsako leto Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o delovanju trga ogljika in drugih ustreznih podnebnih in energetskih politik, vključno z delovanjem dražb, likvidnostjo in količinami, s katerimi se trguje, ter povzetkom informacij, ki jih v skladu z odstavkom 6 tega člena predloži Evropski organ za vrednostne papirje in trge (ESMA), in informacij o finančnih ukrepih iz člena 10a(6), ki jih predložijo države članice. Če je to potrebno, države članice zagotovijo, da so Komisiji predložene vse potrebne informacije vsaj dva meseca, preden Komisija sprejme poročilo.“;

(l) doda se naslednji odstavek:

„6. ESMA redno spremlja celovitost in preglednost evropskega trga ogljika, zlasti v zvezi z nestanovitnostjo trga in spremembami cen, delovanjem dražb, trgovalnimi operacijami na trgu za pravice do emisij in njihove izvedene finančne instrumente, vključno s trgovanjem na prostem trgu, likvidnostjo in količinami, s katerimi se trguje, ter kategorijami in trgovalnim ravnanjem udeležencev na trgu, vključno s pozicijami finančnih posrednikov. ESMA v svoje ocene vključi ustrezne ugotovitve in po potrebi priporočila Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji in Evropskemu odboru za sistemska tveganja v skladu s členom 32(3) Uredbe (EU) št. 1095/2010 Evropskega parlamenta in Sveta (*). Za namene nalog iz prvega stavka tega odstavka ESMA in zadevni

▼B

pristojni organi sodelujejo in si izmenjujejo podrobne informacije vseh vrst poslov v skladu s členom 25 Uredbe (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta (**).

_____

(*) Uredba (EU) št. 1095/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za vrednostne papirje in trge) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/77/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 84).

(**) Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga (uredba o zlorabi trga) ter razveljavitvi Direktive 2003/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter direktiv Komisije 2003/124/ES, 2003/125/ES in 2004/72/ES (UL L 173, 12.6.2014, str. 1).“;

(13) člen 10a se spremeni:

(a) odstavek 1 se spremeni:

(i) za drugim pododstavkom se vstavijo naslednji pododstavki:

„Če se za napravo uporablja obveznost izvedbe energetskega pregleda ali izvajanja potrjenega sistema upravljanja z energijo na podlagi člena 8 Direktive 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta (*) in če se priporočila iz poročila o pregledu ali iz potrjenega sistema upravljanja z energijo ne izvedejo, razen če čas vračanja za ustrezne naložbe presega tri leta ali če so stroški teh naložb nesorazmerni, se količina brezplačno dodeljenih pravic zmanjša za 20 %. Količina brezplačno dodeljenih pravic se ne zmanjša, če upravljavec dokaže, da je sprejel druge ukrepe, s katerimi je dosegel zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, enakovredno zmanjšanju, ki ga za zadevno napravo priporoča poročilo o pregledu ali potrjeni sistem upravljanja z energijo.

Komisija dopolni to direktivo tako, da v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi tega odstavka, in brez poseganja v pravila, ki se uporabljajo na podlagi Direktive 2012/27/EU, določi upravno preprosta harmonizirana pravila za uporabo tretjega pododstavka tega odstavka, ki zagotavlja, da uporaba pogojevanja ne ogroža enakih konkurenčnih pogojev, okoljske celovitosti ali enakega obravnavanja naprav po vsej Uniji. Ta harmonizirana pravila določajo zlasti časovne okvire, merila za priznavanje izvedenih ukrepov za energetsko učinkovitost in alternativne ukrepe za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov z uporabo postopka za nacionalne izvedbene ukrepe v skladu s členom 11(1) te direktive.

▼B

Poleg zahtev iz tretjega pododstavka tega odstavka se zmanjšanje za 20 % iz navedenega pododstavka uporabi, kadar upravljavci naprav, katerih ravni emisij toplogrednih plinov so višje od 80 percentilov ravni emisij za ustrezne referenčne vrednosti za proizvode, do 1. maja 2024 ne pripravijo načrta za podnebno nevtralnost za vsako od dejavnosti teh naprav, ki so zajete v tej direktivi. Ta načrt vsebuje elemente iz člena 10b(4) in se pripravi v skladu z izvedbenimi akti iz navedenega člena. Člen 10b(4) se razume, kot da se nanaša samo na raven naprave. Doseganje ciljev in mejnikov iz člena 10b(4), tretji pododstavek, točka (b), se preveri za obdobje do 31. decembra 2025 in za vsako obdobje, ki se konča z 31. decembrom vsakega petega leta, v skladu s postopki preverjanja in akreditacije iz člena 15. Brezplačne pravice onkraj 80 % se ne dodelijo, če doseganje vmesnih ciljev in mejnikov ni bilo preverjeno za obdobje do konca leta 2025 ali za obdobje od leta 2026 do 2030.

Pravice, ki niso dodeljene zaradi zmanjšanja brezplačne dodelitve v skladu s tretjim in petim pododstavkom tega odstavka, se uporabijo za izvzetje naprav iz prilagoditve v skladu z odstavkom 5 tega člena. Kadar kaj takih pravic ostane, se 50 % teh pravic da na voljo za podporo inovacijam v skladu z odstavkom 8 tega člena. Ostalih 50 % teh pravic se proda na dražbi v skladu s členom 10(1) te direktive, države članice pa bi morale tako ustvarjene prihodke uporabiti za obravnavanje morebitnega preostalega tveganja za selitev virov ogljika v sektorjih, zajetih v Prilogi I k Uredbi (EU) 2023/956, pri čemer bi morale podpirati prehod in spodbujati njihovo razogljičenje v skladu s pravili o državni pomoči.

Naprave v sektorjih ali delih sektorjev, ki so zajeti z drugimi ukrepi za obravnavanje tveganja za selitev virov ogljika, kot so določeni v Uredbi (EU) 2023/956, ne prejmejo brezplačne dodelitve. Ukrepi iz prvega pododstavka tega odstavka se ustrezno prilagodijo.

(*) Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetski učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES (UL L 315, 14.11.2012, str. 1).“;

▼B

(ii) tretji pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Načeloma se za vsak sektor in del sektorja referenčne vrednosti izračunajo za proizvode in ne vhodne materiale, da se izboljša zmanjševanje emisij toplogrednih plinov in prihranek energetske učinkovitosti v vsakem proizvodnem postopku zadevnega sektorja in dela sektorja. Za zagotovitev dodatnih spodbud za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in izboljšanje energetske učinkovitosti ter zagotovitev enakih konkurenčnih pogojev za naprave, ki uporabljajo nove tehnologije, ki delno zmanjšujejo ali v celoti odpravljajo emisije toplogrednih plinov, ali naprave, ki uporabljajo obstoječe tehnologije, se določene ex-ante referenčne vrednosti celotne Unije pregledajo za njihovo uporabo v obdobju 2026–2030, da bi se morebiti spremenile opredelitve in meje sistema obstoječih referenčnih vrednosti za proizvode, pri čemer se kot vodilni načeli upoštevata potencial materialov za krožno uporabo ter to, da bi morale biti referenčne vrednosti neodvisne od surovin in vrste proizvodnega procesa, kadar imajo proizvodni procesi enak namen. Komisija si prizadeva za sprejetje izvedbenih aktov za določitev revidiranih referenčnih vrednosti za brezplačno dodelitev v skladu z odstavkom 2, tretji pododstavek, čim prej in pred začetkom obdobja 2026 – 2030.“;

(b) vstavi se naslednji odstavek:

„1a. Ob upoštevanju uporabe Uredbe (EU) 2023/956, se brezplačne pravice ne dodelijo v zvezi s proizvodnjo blaga iz Priloge I k navedeni uredbi.

Z odstopanjem od prvega pododstavka tega odstavka je proizvodnja blaga iz Priloge I k tej uredbi v prvih letih uporabe Uredbe (EU) 2023/956 upravičena do brezplačne dodelitve manjših količin pravic. Uporabi se faktor (faktor CBAM) za zmanjšanje brezplačne dodelitve za proizvodnjo tega blaga. Faktor CBAM znaša 100 % v obdobju od začetka veljavnosti navedene uredbe do konca leta 2025 in znaša 97,5 % v letu 2026, 95 % v letu 2027, 90 % v letu 2028, 77,5 % v letu 2029, 51,5 % v letu 2030, 39 % v letu 2031, 26,5 % v letu 2032 in 14 % v letu 2033, odvisno od uporabe določb iz člena 36(2), točka (b), navedene uredbe. Od leta 2034 se faktor CBAM ne uporablja.

Zmanjšanje brezplačne dodelitve se izračuna letno kot povprečni delež povpraševanja po brezplačni dodelitvi za proizvodnjo blaga iz Priloge I k Uredbi (EU) 2023/956 v primerjavi z izračunanim celotnim povpraševanjem po brezplačni dodelitvi za vse naprave za ustrezno obdobje iz člena 11(1) te direktive. V tem izračunu se uporabi faktor CBAM.

Pravice, pridobljene na podlagi zmanjšanja brezplačne dodelitve, se dajo na voljo za podporo inovacijam v skladu z odstavkom 8.

▼B

Komisija do 31. decembra 2024 in v okviru svojega letnega poročila Evropskemu parlamentu in Svetu na podlagi člena 10 (5) te direktive oceni tveganje za selitev virov ogljika za blago, za katero se uporablja CBAM in ki se proizvaja v Uniji za izvoz v tretje države, ki ne uporabljajo EU ETS ali podobnega mehanizma za oblikovanje cen ogljika. V poročilu zlasti oceni tveganje za selitev virov ogljika v sektorjih, za katere se bo uporabljal CBAM, zlasti vlogo in pospešeno uvajanje vodika, ter razvoj trgovinskih tokov in vgrajene emisije blaga, ki ga ti sektorji proizvajajo na globalnem trgu. Kadar Komisija v poročilu ugotovi, da obstaja tveganje za selitev virov ogljika za blago, proizvedeno v Uniji za izvoz v tretje države, ki ne uporabljajo EU ETS ali enakovrednega mehanizma za oblikovanje cen ogljika, kadar je ustrezno, predstavi zakonodajni predlog za obravnavanje tega tveganja za selitev virov ogljika na način, ki je skladen s pravili Svetovne trgovinske organizacije, vključno s členom XX Splošnega sporazuma o carinah in trgovini iz leta 1994, ter upošteva razogljičenje naprav v Uniji.“;

(c) odstavek 2 se spremeni:

(i) v tretjem pododstavku se točka (c) nadomesti z naslednjim:

„(c) Referenčne vrednosti za obdobje 2026–2030 se določijo na enak način, kot je določeno v točkah (a) in (d) tega pododstavka, ob upoštevanju točke (e) tega pododstavka, na podlagi informacij, predloženih v skladu s členom 11 za leti 2021 in 2022, ter na podlagi uporabe letne stopnje zmanjšanja za vsako leto med letoma 2008 in 2028.“;

(ii) v tretjem pododstavku se dodata naslednji točki:

„(d) Kadar letna stopnja zmanjšanja presega 2,5 % ali pa je nižja od 0,3 %, so referenčne vrednosti za obdobje 2026–2030 enake referenčnim vrednostim, ki se uporabljajo v obdobju 2013–2020, zmanjšane za tisto od teh dveh odstotnih stopenj, ki je relevantna za vsako leto med letoma 2008 in 2028.

(e) V obdobju 2026–2030 sprememba opredelitev referenčnih vrednosti in meja sistema, ki se uporabljajo na podlagi odstavka 1, osmi pododstavek, ne vpliva na letno stopnjo zmanjšanja referenčne vrednosti za vročo litino.“;

(iii) četrti pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Z odstopanjem v zvezi z referenčnimi vrednostmi za aromate in sintezni plin se te referenčne vrednosti prilagodijo za isti odstotek kot referenčne vrednosti za rafinerije, da se ohranijo enaki konkurenčni pogoji za proizvajalce teh proizvodov.“;

▼B

(d) odstavka 3 in 4 se črtata;

(e) odstavek 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. Za upoštevanje deleža pravic, ki se prodajo na dražbi, določenega v členu 10, za vsako leto, v katerem znesek brezplačnih dodelitev ne doseže največje količine, ki upošteva delež pravic, ki se prodajo na dražbi, preostale pravice do navedene količine pa se uporabijo za preprečevanje ali omejevanje zmanjšanja brezplačne dodelitve, da se spoštuje delež pravic, ki se prodajo na dražbi v poznejših letih. Kadar se kljub temu doseže največja količina, se brezplačne dodelitve ustrezno prilagodijo. Vsaka taka prilagoditev se izvede na enoten način. Iz prilagoditve pa so izvzete naprave, katerih ravni emisij toplogrednih plinov so pod povprečjem 10 % najučinkovitejših naprav v sektorju ali delu sektorja v Uniji za ustrezne referenčne vrednosti v letu, v katerem se uporabi prilagoditev.“;

(f) v odstavku 6 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Države članice bi morale v skladu z drugim in četrtim pododstavkom tega odstavka sprejeti finančne ukrepe v korist sektorjev ali delov sektorjev, ki so izpostavljeni resničnemu tveganju za selitev virov ogljika zaradi znatnih posrednih stroškov, ki dejansko nastanejo zaradi stroškov emisij toplogrednih plinov, ki se prenesejo na cene električne energije, pod pogojem, da so takšni finančni ukrepi v skladu s pravili o državni pomoči in zlasti ne povzročajo neupravičenega izkrivljanja konkurence na notranjem trgu. S sprejetimi finančnimi ukrepi se ne bi smeli nadomestiti posredni stroški, zajeti z brezplačno dodelitvijo v skladu z referenčnimi vrednostmi, določenimi na podlagi odstavka 1 tega člena. Kadar država članica porabi znesek, ki presega 25 % prihodkov z dražb iz člena 10(3) v letu, v katerem so nastali posredni stroški, navede razloge za prekoračitev navedenega zneska.“;

(g) v odstavku 7 se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Od leta 2021 se pravice, ki na podlagi odstavkov 19, 20 in 22 napravam niso dodeljene, vključijo v količino pravic, prihranjenih v skladu s prvim pododstavkom, prvi stavek, tega odstavka.“;

(h) odstavek 8 se nadomesti z naslednjim:

„8. 345 milijonov pravic od količine, ki bi bila sicer dodeljena brezplačno v skladu s tem členom, in 80 milijonov pravic od količine, ki bi se sicer prodala na dražbi v skladu s členom 10, ter pravice, pridobljene z zmanjšanjem brezplačne dodelitve iz odstavka 1a tega člena, se dajo na voljo skladu (Sklad za inovacije), katerega cilj je podpirati inovacije na področju nizkoogljičnih in brezogljičnih tehnik, procesov in tehnologij, ki znatno prispevajo k razogljičenju sektorjev,

▼B

ki jih zajema ta direktiva, in prispevajo k ciljem ničelnega onesnaževanja in krožnosti, vključno s projekti, ki imajo za cilj povečanje uporabe takih tehnik, postopkov in tehnologij, da bi se na široko uvajale po vsej Uniji. Taki projekti imajo znaten potencial za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov ter prispevajo k prihrankom energije in virov v skladu s podnebnimi in energetskimi cilji Unije za leto 2030.

Komisija dodeli pravice iz Sklada za inovacije v začetni fazi, da zagotovi, da je na voljo ustrezna količina sredstev za spodbujanje inovacij, tudi za nadgradnjo.

Pravice, ki se ne izdajo operatorjem zrakoplovov, ker so prenehali obratovati, in ki niso potrebne za kritje kakršnega koli primanjkljaja pri predajah teh operatorjev, se prav tako uporabijo za podporo inovacijam, kot je navedeno v prvem pododstavku.

Poleg tega se za podporo inovacijam, kot je navedeno v prvem pododstavku tega odstavka da na razpolago 5 milijonov pravic od količine iz člena 3c(5) in (7), ki se nanašajo na dodelitve za letalstvo za leto 2026.

Poleg tega 50 milijonov nedodeljenih pravic iz rezerve za stabilnost trga dopolnjuje vse preostale prihodke od 300 milijonov pravic, ki so na voljo v obdobju 2013–2020 na podlagi Sklepa Komisije 2010/670/EU (*), in se jih porabi v ustreznem trenutku za podporo inovacijam, kot je navedeno v prvem pododstavku tega odstavka.

Sklad za inovacije zajema sektorje iz prilog I in III ter proizvode in procese, ki nadomeščajo ogljično intenzivne proizvode, ki se proizvajajo ali uporabljajo v sektorjih iz Priloge I, vključno z inovativnimi tehnologijami obnovljivih virov energije in shranjevanja energije ter z okoljsko varnim zajemanjem in uporabo ogljika, ki bistveno prispeva k blažitvi podnebnih sprememb, zlasti za emisije iz industrijskih procesov, ki se jim ni mogoče izogniti, ter spodbuja razvoj in obratovanje projektov, katerih cilj je okoljsko varno zajemanje, transport in geološko shranjevanje CO_2, zlasti za emisije iz industrijskih procesov, ki se jim ni mogoče izogniti, in neposredno zajemanje CO_2 iz ozračja z varnim, trajnostnim in trajnim shranjevanjem, na geografsko enakomerno porazdeljenih lokacijah. Sklad za inovacije lahko podpira tudi prelomne inovativne tehnologije in infrastrukturo, vključno s proizvodnjo nizkoogljičnih in brezogljičnih goriv, za razogljičenje pomorskega in letalskega sektorja ter sektorja železniškega in cestnega prometa, vključno s kolektivnimi oblikami prometa, kot so javni prevoz in avtobusni prevoz.

▼B

V letalstvu bi moral tudi podpirati elektrifikacijo in ukrepe za zmanjšanje splošnih vplivov letalstva.

Komisija nameni posebno pozornost projektom v sektorjih, zajetih z Uredbo (EU) 2023/956, da bi podprla inovacije na področju nizkoogljičnih tehnologij, zajemanja in uporabe ogljika, zajemanja, transporta in geološkega shranjevanja CO_2, energije iz obnovljivih virov in shranjevanja energije na način, s katerim se prispeva k blažitvi podnebnih sprememb, s ciljem, da se projektom v teh sektorjih v obdobju 2021–2030 dodeli znaten delež ekvivalence finančne vrednosti pravic iz odstavka 1a, četrti pododstavek, tega člena. Poleg tega lahko Komisija še pred letom 2027 objavi razpise za zbiranje predlogov, namenjene sektorjem, zajetim s to uredbo.

Komisija nameni posebno pozornost tudi projektom, ki prispevajo k razogljičenju pomorskega sektorja, in v razpise za zbiranje predlogov v okviru Sklada za inovacije, kadar je ustrezno, vključi teme, namenjene temu namenu, vključno z elektrifikacijo pomorskega prometa, in obravnavanju njegovega celotnega vpliva na podnebje, vključno z emisijami črnega ogljika. V takih razpisih za zbiranje predlogov se pri merilih za izbor projektov zlasti upošteva potencial projektov in naložb za povečanje varstva biotske raznovrstnosti ter zmanjšanje hrupa in onesnaževanja voda.

Sklad za inovacije lahko v skladu z odstavkom 8a podpira projekte s konkurenčnimi dražbami, kot so pogodbe za razliko, pogodbe za razliko za ogljik ali pogodbe s fiksnimi premijami, za podporo tehnologijam razogljičenja, za katere cena ogljika morda ni zadostna spodbuda.

Komisija si prizadeva za sinergije med Skladom za inovacije in Obzorjem Evropa, zlasti v zvezi z evropskimi partnerstvi, ter si po potrebi prizadeva za sinergije med Skladom za inovacije in drugimi programi Unije.

Upravičeni so projekti na ozemlju vseh držav članic, vključno s projekti majhnega in srednjega obsega, za pomorske dejavnosti pa so upravičeni projekti z jasno dodano vrednostjo za Unijo. Tehnologije, ki se podpirajo, so inovativne in brez podpore še niso tržno donosne v podobnem obsegu, vendar pa so prelomne rešitve ali dovolj zrele za uporabo v predkomercialni fazi.

Komisija zagotovi, da se pravice, predvidene za Sklad za inovacije, prodajo na dražbi v skladu z načeli in načini iz člena 10(4) te direktive. Prihodki od prodaje na dražbah so zunanji namenski prejemki v skladu s členom 21(5) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta (**). Proračunske obveznosti za ukrepe, ki trajajo več kot eno proračunsko leto, se lahko razdelijo na letne obroke, izplačane v obdobju več let.

▼B

Na zahtevo Komisija državam članicam z nizko stopnjo uspešnega sodelovanja v projektih v okviru Sklada za inovacije zagotovi tehnično pomoč z namenom povečanja zmogljivosti držav članic prosilk za podporo prizadevanjem predlagateljev projektov na njihovih ozemljih za predložitev vlog za financiranje iz Sklada za inovacije, da se tako izboljša uspešno geografsko sodelovanje v Skladu za inovacije in poveča splošna kakovost predloženih projektov. Komisija si prizadeva za učinkovito, na kakovosti temelječo geografsko pokritost v zvezi s financiranjem iz Sklada za inovacije po vsej Uniji ter zagotavlja celovito spremljanje napredka in ustrezno nadaljnje ukrepanje v zvezi s tem.

Če se vlagatelji strinjajo, Komisija, po zaključku razpisa za zbiranje predlogov, države članice obvesti o vlogah za financiranje projektov na njihovem ozemlju in jim posreduje podrobne informacije o teh vlogah, da bi državam članicam olajšala usklajevanje podpore za projekte. Poleg tega Komisija pred dodelitvijo podpore obvesti države članice o seznamu predhodno izbranih projektov.

Projekti se izberejo s preglednim izbirnim postopkom na tehnološko nevtralen način v skladu s cilji Sklada za inovacije iz prvega pododstavka tega odstavka ter na podlagi objektivnih in preglednih meril ob upoštevanju, v kolikšni meri projekti pomembno prispevajo k podnebnim in energetskim ciljem Unije, hkrati pa tudi k ciljem ničelnega onesnaževanja in krožnosti v skladu s prvim pododstavkom tega odstavka, in, kadar je ustrezno, v kolikšni meri prispevajo k dosegu zmanjšanja emisij na raven precej pod referenčnimi vrednostmi iz odstavka 2. Projekti morajo imeti potencial za razširjeno uporabo ali za znatno zmanjšanje stroškov prehoda na podnebno nevtralno gospodarstvo v zadevnih sektorjih. Prednost imajo inovativne tehnologije in procesi, s katerimi se obravnava več vplivov na okolje. Projekti, ki vključujejo zajemanje in uporabo ogljika, morajo zagotoviti neto zmanjšanje emisij in preprečevanje emisij CO_2 ali stalno hrambo CO_2. V primeru nepovratnih sredstev, dodeljenih na podlagi razpisov za zbiranje predlogov, se lahko podpre do 60 % zadevnih stroškov projektov, od katerih jih do 40 % ne sme biti odvisnih od preverjene preprečitve emisij toplogrednih plinov, če se ob upoštevanju uporabljenih tehnologij dosežejo vnaprej določeni mejniki. Kadar je podpora zagotovljena na podlagi konkurenčne dražbe in kadar je v obliki tehnične pomoči, se lahko podpre do 100 % zadevnih stroškov projektov. Potencial za zmanjšanje emisij v več sektorjih, ki ga ponujajo kombinirani projekti, vključno z bližnjimi območji, se upošteva pri merilih za izbor projektov.

Znanje iz projektov, ki se financirajo iz Sklada za inovacije, je treba deliti z drugimi ustreznimi projekti in raziskovalci iz Unije, ki imajo legitimen interes. Komisija določi pogoje za izmenjavo znanja v razpisih za zbiranje predlogov.

▼B

Razpisi za zbiranje predlogov so odprti in pregledni. Komisija si pri pripravi razpisa za zbiranje predlogov prizadeva zagotoviti ustrezno zastopanost vseh sektorjev. Komisija sprejme ukrepe, s katerimi zagotovi, da se o razpisih obvešča čim širše, zlasti mala in srednja podjetja.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 23 za dopolnitev te direktive glede pravil o delovanju Sklada za inovacije, vključno s postopkom in merili za izbor, ter upravičenih sektorjev in tehnoloških zahtev za različne vrste podpore.

Noben projekt ne prejme podpore po mehanizmu iz tega odstavka, ki presega 15 % skupnega števila pravic, razpoložljivih za ta namen. Te pravice se upoštevajo v skladu z odstavkom 7.

Komisija do 31. decembra 2023 in nato vsako leto poroča Odboru za podnebne spremembe iz člena 22a(1) te direktive o izvajanju Sklada za inovacije, pri čemer predloži analizo izbranih projektov financiranja po sektorjih in državah članicah ter pričakovani prispevek projektov k cilju podnebne nevtralnosti v Uniji, kot je določen v Uredbi (EU) 2021/1119. Komisija poročilo predloži Evropskemu parlamentu in Svetu ter to poročilo objavi.

(*) Sklep Komisije 2010/670/EU z dne 3. novembra 2010 o merilih in ukrepih za financiranje komercialnih demonstracijskih projektov, katerih cilj je okoljsko varno zajemanje in geološko shranjevanje CO_2, ter demonstracijskih projektov inovativnih tehnologij obnovljive energije v skladu s sistemom za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji, vzpostavljenim z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 290, 6.11.2010, str. 39).

(**) Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL L 193, 30.7.2018, str. 1).“;

(i) vstavijo se naslednji odstavki:

„8a. Za pogodbe za razliko in pogodbe za razliko za ogljik, ki se sklenejo po končanem mehanizmu konkurenčne dražbe, se zagotovi ustrezno kritje proračunskih obveznosti, ki izhajajo iz prihodkov od prodaje pravic na dražbi, ki so na voljo v Skladu za inovacije, te proračunske obveznosti pa se lahko razdelijo na letne obroke, izplačane v obdobju več let. V prvih

▼B

dveh krogih mehanizma konkurenčne dražbe se kritje finančnih obveznosti v zvezi s pogodbami za razliko in pogodbami za razliko za ogljik v celoti zagotovi z odobritvami, ki izhajajo iz prihodkov od prodaje pravic na dražbi, dodeljenih Skladu za inovacije na podlagi odstavka 8.

Komisija se lahko na podlagi kvalitativne in kvantitativne ocene Komisije o finančnih tveganjih, ki izhajajo iz izvajanja pogodb za razliko in pogodb za razliko za ogljik, ki jo je treba opraviti po zaključku prvih dveh krogov mehanizma konkurenčne dražbe in pozneje vsakič, ko je to potrebno, v skladu z načelom previdnosti, pri čemer se sredstva in dobički ne smejo precenjevati, obveznosti in izgube pa ne podcenjevati, in v skladu s pooblastilom iz osmega pododstavka odloči, da bo krila le del finančnih obveznosti, povezanih s pogodbami za razliko in pogodbami za razliko za ogljik prek sredstev iz prvega pododstavka, preostali del pa bo krila z drugimi sredstvi. Komisija si prizadeva omejiti uporabo drugih načinov kritja.

Kadar se na podlagi ocene ugotovi, da so za uresničitev celotnega potenciala pogodb za razliko in pogodb za razliko za ogljik potrebni drugi načini kritja, si Komisija prizadeva za uravnoteženo kombinacijo drugih načinov kritja. Komisija z odstopanjem od člena 210(1) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 določi obseg uporabe drugih načinov kritja na podlagi delegiranega akta iz osmega pododstavka tega odstavka.

Preostala finančna obveznost se ob upoštevanju načel iz naslova X Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 in po potrebi prilagojena posebnostim pogodb za razliko in pogodb za razliko za ogljik krije v zadostni meri z odstopanjem od člena 209(2), točki (d) in (h), člena 210(1), člena 211(1), (2), (4) in (6), členov 212, 213 in 214, člena 218(1) ter člena 219(3) in (6) navedene uredbe. Kadar je primerno, se v delegiranem aktu iz osmega pododstavka tega odstavka določijo drugi načini kritja, stopnja rezervacij in potrebna odstopanja.

Komisija ne uporabi več kot 30 % prihodkov od prodaje pravic na dražbi, dodeljenih Skladu za inovacije na podlagi odstavka 8, za oblikovanje rezervacij za pogodbe za razliko in pogodbe za razliko za ogljik.

Stopnja rezervacij ne sme biti nižja od 50 % skupne finančne obveznosti, ki jo nosi proračun Unije za pogodbe za razliko in za pogodbe za razliko za ogljik. Komisija pri določanju stopnje rezervacij upošteva elemente, ki lahko zmanjšajo finančna tveganja za proračun Unije, poleg odobritev, ki so na voljo v Skladu za inovacije, kot je morebitna prostovoljna

▼B

delitev odgovornosti z državami članicami ali morebitni mehanizem pozavarovanja iz zasebnega sektorja. Komisija pregleda stopnjo rezervacij vsaj vsaka tri leta od datuma začetka uporabe delegiranega akta, ki jo prvič določa.

Da bi se izognili špekulativnim vlogam, se lahko dostop do konkurenčne dražbe pogojuje tako, da vlagatelji plačajo polog, ki se v primeru neizpolnjevanja pogodbe zaseže. Taki zaseženi pologi se porabijo za Sklad za inovacije kot zunanji namenski prejemki na podlagi člena 21(5) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046. Vsak prispevek, ki ga upravičenec plača organu, ki dodeli sredstva, v skladu s pogoji za pogodbe za razliko in pogodbe za razliko za ogljik, kadar je referenčna cena višja od izvršilne cene (vračil), se porabi za Sklad za inovacije kot zunanji namenski prejemek na podlagi člena 21 (5) navedene uredbe.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 23 te direktive za dopolnitev te direktive, da se določijo in podrobno opredelijo morebitni drugi načini kritja ter po potrebi stopnja rezervacij in potrebna dodatna odstopanja od naslova X Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046, kot je določeno v četrtem pododstavku tega odstavka, ter pravila o delovanju mehanizma konkurenčne dražbe, zlasti v zvezi s pologi in vračili.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 23 za spremembo petega pododstavka tega odstavka, tako da se zgornja meja 30 % iz navedenega pododstavka zviša za največ 20 odstotnih točk, kadar je to potrebno za odziv na povpraševanje po pogodbah za razliko in pogodbah za razliko za ogljik, pri čemer se upoštevajo izkušnje iz prvih krogov mehanizma konkurenčne dražbe in potreba, da se mora pri podpori iz Sklada za inovacije zagotoviti ustrezno ravnovesje med nepovratnimi sredstvi in takimi pogodbami.

Finančna podpora iz Sklada za inovacije je sorazmerna s cilji politike iz tega člena in ne povzroča neupravičenega izkrivljanja notranjega trga. V ta namen se podpora dodeli samo za kritje dodatnih stroškov ali naložbenih tveganj, ki jih vlagatelji ne morejo kriti pri običajnih tržnih pogojih.

8b. 40 milijonov pravic od količine, ki bi bila sicer dodeljena brezplačno na podlagi tega člena, in 10 milijonov pravic od količine, ki bi se sicer prodala na dražbi na podlagi člena 10 te direktive, se da na voljo za Socialni sklad za podnebje, ustanovljen z Uredbo (EU) 2023/955 Evropskega parlamenta in Sveta (*). Komisija zagotovi, da se pravice, predvidene za Socialni sklad za podnebje, v letu 2025 prodajo

▼B

na dražbi v skladu z načeli in načini iz člena 10(4) te direktive ter delegiranim aktom, sprejetim v skladu z navedenim členom. Prihodki od prodaje na dražbi so zunanji namenski prejemki v skladu s členom 21(5) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 in se uporabljajo v skladu s pravili, ki veljajo za Socialni sklad za podnebje.

_____

(*) Uredba (EU) 2023/955 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. maja 2023 o vzpostavitvi Socialnega sklada za podnebje in spremembi Uredbe (EU) 2021/1060 (UL L 130, 16.5.2023, str. 1).“;

(j) odstavek 19 se nadomesti z naslednjim:

„19. Za naprave, ki so prenehale opravljati dejavnosti, brezplačna dodelitev pravic ni možna. Naprave, katerim je dovoljenje za emisije toplogrednih plinov prenehalo veljati ali pa je bilo preklicano, in naprave, katerih obratovanje ali ponovni zagon tehnično ni mogoč, veljajo kot naprave, ki so prenehale opravljati svoje dejavnosti.“;

(k) doda se naslednji odstavek:

„22. Kadar so potrebni popravki brezplačnih dodelitev, odobrenih na podlagi člena 11(2), se taki popravki izvedejo s pravicami iz količine, prihranjene v skladu z odstavkom 7 tega člena, ali z dodajanjem pravic tej količini.“;

(14) v členu 10b(4) se dodajo naslednji pododstavki:

„V državi članici, v kateri je v letih od 2014 do 2018 njen delež emisij iz daljinskega ogrevanja v takih emisijah za celo Unijo, deljen z deležem BDP te države članice v skupnem BDP Unije večji od pet, se daljinskemu ogrevanju za obdobje 2026-2030 dodeli dodatna brezplačna dodelitev v višini 30 % količine, določene na podlagi člena 10a, če se obseg naložb, ki ustreza vrednosti dodatnih brezplačnih dodelitev, v skladu z načrti za podnebno nevtralnost iz tretjega pododstavka tega odstavka investira v občutno zmanjšanje emisij do leta 2030 in je doseganje ciljev in mejnikov iz točke (b) navedenega pododstavka potrjeno s preverjanjem v skladu s četrtim pododstavkom tega odstavka.

Upravljavci daljinskega ogrevanja do 1. maja 2024 pripravijo načrt za podnebno nevtralnost za naprave, za katere zaprosijo za dodatno brezplačno dodelitev v skladu z drugim pododstavkom tega odstavka. Ta načrt je skladen s ciljem podnebne nevtralnosti iz člena 2(1) Uredbe (EU) 2021/1119 ter določa:

(a) ukrepe in naložbe za doseganje podnebne nevtralnosti do leta 2050 na ravni naprav ali podjetij, brez uporabe dobropisov za ogljično izravnavo;

▼B

(b) vmesne cilje in mejnike za merjenje napredka pri doseganju podnebne nevtralnosti, kot je določeno v točki (a) tega pododstavka, do 31. decembra 2025, nato pa do 31. decembra vsakega petega leta;

(c) oceno učinka vsakega od ukrepov in naložb iz točke (a) tega pododstavka v zvezi z zmanjšanjem emisij toplogrednih plinov.

Doseganje ciljev in mejnikov iz tretjega pododstavka, točke (b), tega pododstavka, se preveri ob upoštevanju obdobja do 31. decembra 2025 in nato ob upoštevanju vsakega obdobja, ki se konča z 31. decembrom vsakega petega leta, v skladu s postopki preverjanja in akreditacije iz člena 15. Brezplačne pravice, razen količine iz prvega pododstavka tega odstavka, se ne dodelijo, če doseganje vmesnih ciljev in mejnikov ni bilo preverjeno za obdobje do konca leta 2025 ali za obdobje 2026–2030.

Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi minimalno vsebino informacij iz tretjega pododstavka, točke (a), (b) in (c), tega odstavka ter obliko načrtov za podnebno nevtralnost iz navedenega pododstavka in iz člena 10a(1), peti pododstavek. Komisija si prizadeva za sinergije s podobnimi načrti, kot je določeno v pravu Unije. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 22a(2).“;

(15) v členu 10c se odstavek 7 nadomesti z naslednjim:

„7. Države članice zahtevajo, da upravičene naprave za proizvodnjo električne energije in operaterji omrežij vsako leto do 28. februarja poročajo o izvajanju izbranih naložb, vključno z razmerjem med brezplačno dodelitvijo in dejanskimi odhodki za naložbe, ter o vrstah podprtih naložb. Države članice o tem poročajo Komisiji, ki ta poročila javno objavi.“;

(16) vstavi se naslednji člen:

„Člen 10ca

Zgodnejši rok za prehodno brezplačno dodelitev za modernizacijo energetskega sektorja

Z odstopanjem od člena 10c lahko zadevne države članice samo prehodno odobrijo brezplačno dodelitev napravam v skladu z navedenim členom za naložbe, izvedene do 31. decembra 2024. Vse pravice, ki so na voljo zadevnim državam članicam v skladu s členom 10c za obdobje 2021–2030 in se ne uporabljajo za take naložbe, se v razmerju, ki ga določi zadevna država članica:

(a) prištejejo k skupni količini pravic, ki jih bo zadevna država članica prodala na dražbi na podlagi člena 10(2), ali

(b) uporabijo za podporo naložbam v okviru sklada za modernizacijo iz člena 10d v skladu s pravili, ki se uporabljajo za prihodke od pravic iz člena 10d(4).

▼B

Zadevna država članica do 15. maja 2024 Komisiji sporoči zadevne količine pravic, ki se uporabijo na podlagi člena 10(2), prvi pododstavek, točka (a), in z odstopanjem od člena 10d(4), drugi stavek, na podlagi člena 10d.“;

(17) člen 10d se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Za obdobje 2021–2030 se vzpostavi sklad za podporo naložbam, ki jih predlagajo države članice upravičenke, vključno s financiranjem naložbenih projektov malega obsega, za modernizacijo energijskih sistemov in izboljšanje energetske učinkovitosti (v nadaljnjem besedilu: Sklad za modernizacijo). Sklad za modernizacijo se financira s prodajo pravic na dražbi, kot je določeno v členu 10, za države članice upravičenke iz navedenega člena.

Podprte naložbe so skladne s cilji te direktive ter cilji iz sporočila Komisije z dne 11. decembra 2019 o evropskem zelenem dogovoru in Uredbe (EU) 2021/1119 ter dolgoročnimi cilji iz Pariškega sporazuma. Države članice upravičenke lahko po potrebi uporabijo sredstva Sklada za modernizacijo za financiranje naložb, ki vključujejo sosednje obmejne regije Unije. Iz Sklada za modernizacijo se ne podpirajo obrati za proizvodnjo energije, ki uporabljajo fosilna goriva. Vendar se prihodki od pravic, zajetih v obvestilu na podlagi odstavka 4 tega člena, lahko uporabijo za naložbe, ki vključujejo plinasta fosilna goriva.

Poleg tega se lahko prihodki od pravic iz člena 10(1), tretji pododstavek, te direktive, kadar se dejavnost šteje za okoljsko trajnostno na podlagi Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta (*) in je ustrezno utemeljena z razlogi, povezanimi z zagotavljanjem energetske varnosti, uporabijo za naložbe, ki vključujejo plinasta fosilna goriva, pod pogojem, da se pravice za proizvodnjo energije prodajo na dražbi pred 31. decembrom 2027, za naložbe, ki vključujejo uporabo plina v nadaljnji verigi, pa se pravice prodajo na dražbi pred 31. decembrom 2028.

(*) Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L 198, 22.6.2020, str. 13).“;

(b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Najmanj 80 % prihodkov od pravic iz člena 10(1), tretji pododstavek, in od pravic, zajetih v obvestilu na podlagi odstavka 4 tega člena, ter vsaj 90 % prihodkov od pravic iz člena 10(1), četrti pododstavek, se uporablja za podporo naložbam na naslednjih področjih:

(a) proizvodnja in uporaba električne energije iz obnovljivih virov energije, vključno z obnovljivim vodikom;

▼B

(b) ogrevanje in hlajenje iz obnovljivih virov;

(c) zmanjšanje porabe energije na podlagi energetske učinkovitosti, vključno s sektorji industrije, prometa, stavb, kmetijstva in odpadkov;

(d) shranjevanje energije in modernizacija energetskih omrežij, vključno z upravljanjem na strani povpraševanja, s cevovodi za daljinsko ogrevanje in omrežji za prenos električne energije ter povečanjem povezav med državami članicami in infrastrukturo za brezemisijsko mobilnost;

(e) podpora za gospodinjstva z nizkim dohodkom, vključno s podeželjem in oddaljenimi območji, za odpravljanje energetske revščine in modernizacijo njihovih sistemov ogrevanja, ter

(f) podpora pravičnemu prehodu v regijah, odvisnih od ogljika, v državah članicah upravičenkah ter s tem za podporo pri prerazporejanju, prekvalificiranju in izpopolnjevanju delavcev, izobraževanju, pri pobudah v zvezi z iskanjem zaposlitve ter zagonskim podjetjem, in sicer v dialogu s civilno družbo in socialnimi partnerji, kar je po potrebi v skladu z ustreznimi ukrepi, ki jih države članice vključijo v svoje območne načrte za pravični prehod v skladu s členom 8(2), prvi pododstavek, točka (k) Uredbe (EU) 2021/1056, in kar prispeva k tem ukrepom.“;

(c) odstavek 11 se nadomesti z naslednjim:

„11. Odbor za naložbe Komisiji letno poroča o izkušnjah, pridobljenih pri ocenjevanju naložb, zlasti z vidika zmanjšanja emisij in stroškov zmanjšanja emisij. Komisija ob upoštevanju ugotovitev Odbora za naložbe do 31. decembra 2024 pregleda področja za projekte iz odstavka 2 in podlago, na kateri Odbor za naložbe pripravi svoja priporočila.

Odbor za naložbe poskrbi za objavo letnega poročila. Komisija letno poročilo pošlje Evropskemu parlamentu in Svetu.“;

(18) vstavi se naslednji člen:

„Člen 10f

Načelo, da se ne škoduje bistveno

Od 1. januarja 2025 države članice upravičenke in Komisija uporabijo prihodke, ustvarjene od prodaje pravic na dražbi, namenjene za Sklad za inovacije na podlagi člena 10a(8) te direktive, in od pravic iz člena 10(1), tretji in četrti pododstavek, te direktive v skladu z merili, da se ne škoduje bistveno, iz člena 17 Uredbe (EU) 2020/852, kadar se taki prihodki uporabljajo za gospodarsko dejavnost, za katero so bila na podlagi člena 10(3), točka (b), navedene uredbe določena tehnična merila za ugotavljanje, ali gospodarska dejavnost povzroča znatno škodo enemu ali več zadevnim okoljskim ciljem.“;

▼B

(19) v členu 11(2) se datum „28. februarja“ nadomesti s „30. junija“;

(20) naslov poglavja IV se nadomesti z naslednjim:

„Določbe, ki se uporabljajo za letalstvo, pomorski promet in nepremične naprave“;

(21) člen 12 se spremeni:

(a) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Države članice zagotovijo, da se pravice, ki jih izda pristojni organ druge države članice, priznajo za namene izpolnjevanja obveznosti upravljavca, operatorja zrakoplova ali ladjarske družbe na podlagi odstavka 3.“;

(b) odstavek 2a se črta;

(c) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Države članice, države članice upravljavke in upravni organi za ladjarske družbe zagotovijo, da vsako leto do 30. septembra:

(a) upravljavec vsake naprave preda število pravic, ki je enako skupnim emisijam iz te naprave v predhodnem koledarskem letu, preverjenim v skladu s členom 15;

(b) vsak operator zrakoplova preda število pravic, ki je enako njegovim skupnim emisijam v predhodnem koledarskem letu, preverjenim v skladu s členom 15;

(c) vsaka ladjarska družba preda število pravic, ki je enako njenim skupnim emisijam v predhodnem koledarskem letu, preverjenim v skladu s členom 3ge.

Države članice, države članice upravljavke in upravni organi za ladjarske družbe zagotovijo, da se pravice, predane v skladu s prvim pododstavkom, pozneje ukinejo.“;

(d) za odstavkom 3 se vstavijo naslednji odstavki:

„3-e. Z odstopanjem od odstavka 3, prvi pododstavek, točka (c), lahko ladjarske družbe predajo 5 % manj pravic od svojih preverjenih emisij, ki nastanejo do 31. decembra 2030 pri ladjah, kategoriziranih za plovbo v ledu, če imajo take ladje kategorijo IA ali IA Super ali enakovredno kategorijo za plovbo v ledu, določeno na podlagi priporočila HELCOM 25/7.

Kadar se preda manj pravic v primerjavi s preverjenimi emisijami, se po določitvi razlike med preverjenimi emisijami in predanimi pravicami v posameznem letu količina pravic, ki ustreza tej razliki, ukine, namesto da bi se prodala na dražbi na podlagi člena 10.

▼B

3-d. Komisija z odstopanjem od odstavka 3, prvi pododstavek, točka (c), tega člena in člena 16 in na zahtevo države članice z izvedbenim aktom določi, da države članice štejejo, da so zahteve iz navedenih določb izpolnjene, in da ne ukrepajo proti ladjarskim družbam v zvezi z emisijami, ki nastanejo do 31. decembra 2030 pri plovbah, ki jih opravijo potniške ladje, razen potniških ladij za križarjenje, in ladje ro-ro med pristaniščem na otoku pod jurisdikcijo države članice prosilke, ki nima cestne ali železniške povezave s celino in s prebivalstvom z manj kot 200 000 stalnimi prebivalci s stalnim prebivališčem glede na najnovejše najboljše razpoložljive podatke leta 2022, in pristaniščem pod jurisdikcijo te iste države članice ter emisijami iz dejavnosti takih ladij v zvezi s takimi plovbami znotraj pristanišča.

Komisija objavi seznam otokov iz prvega pododstavka in zadevnih pristanišč ter ta seznam posodablja.

3-c. Komisija z odstopanjem od odstavka 3, prvi pododstavek, točka (c), tega člena in člena 16 in na skupno zahtevo dveh držav članic, od katerih ena nima kopenske meje z nobeno drugo državo članico, druga država članica pa je geografsko najbližja državi članici brez take kopenske meje, z izvedbenim aktom določi, da države članice štejejo, da so zahteve iz navedenih določb izpolnjene, in da ne ukrepajo proti ladjarskim družbam v zvezi z emisijami, ki nastanejo do 31. decembra 2030 pri plovbah, ki jih opravijo potniške ali ro-ro ladje v okviru transnacionalne pogodbe o opravljanju javne službe ali transnacionalne obveznosti javne službe, določene v skupni zahtevi, ki povezuje dve državi članici, pa tudi v zvezi z emisijami iz dejavnosti takih ladij v zvezi s takimi plovbami znotraj pristanišča.

3-b. Obveznost predaje pravic ne nastane v zvezi z emisijami, ki nastanejo do 31. decembra 2030 pri plovbah med pristaniščem v najbolj oddaljeni regiji države članice in pristaniščem v isti državi članici, vključno s plovbami med pristanišči znotraj najbolj oddaljene regije in plovbami med pristanišči v najbolj oddaljenih regijah iste države članice in med njimi, ter pri dejavnostih takih ladij v zvezi s takimi plovbami znotraj pristanišča.“;

(e) odstavek 3-a se nadomesti z naslednjim:

„3-a. Kadar in dokler je potrebno za zaščito okoljske celovitosti EU ETS, se upravljavcem, operatorjem zrakoplovov in ladjarskim družbam v EU ETS prepove uporaba pravic, ki jih izda država članica, v zvezi s katero so prenehale obveznosti za upravljavce, operatorje zrakoplovov in ladjarske družbe. Delegirani akti iz člena 19(3) vključujejo ukrepe, potrebne v primerih iz tega odstavka.“;

(f) vstavi se naslednji odstavek:

„3b. Obveznost predaje pravic se ne uporablja v zvezi z emisijami toplogrednih plinov, za katere se šteje, da so bile zajete in uporabljene na način, s katerim so postale trajno

▼B

kemično vezane v proizvodu tako, da pri običajni uporabi ne vstopijo v ozračje, vključno z vsemi dejavnostmi, ki potekajo po koncu življenjske dobe proizvoda.

Komisija sprejme delegirane akte v skladu s členom 23 za dopolnitev te direktive v zvezi z zahtevami za to, da se za toplogredne pline šteje, da so postali trajno kemično vezani, kot je navedeno v prvem pododstavku tega odstavka.“;

(g) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za zagotovitev, da so pravice ukinjene kadarkoli na zahtevo imetnika. V primeru zaprtja zmogljivosti za proizvodnjo električne energije na svojem ozemlju zaradi dodatnih nacionalnih ukrepov lahko države članice ukinejo pravice iz skupne količine pravic, ki jih nameravajo prodati na dražbi, iz člena 10(2) do količine, ki ustreza povprečju preverjenih emisij zadevne naprave, in sicer v obdobju petih let pred zaprtjem, k čemur se jih močno spodbuja, da to storijo. Zadevna država članica obvesti Komisijo o taki načrtovani ukinitvi oziroma o razlogih, da se pravice ne ukinejo, v skladu z delegiranimi akti, sprejetimi na podlagi člena 10(4).“;

(22) v členu 14(1) se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Komisija sprejme izvedbene akte o podrobnih ureditvah za spremljanje in poročanje o emisijah in po potrebi o podatkih o dejavnosti iz dejavnosti, naštetih v Prilogi I k tej direktivi, in vplivih letalstva, ki niso povezani s CO_2, na progah, za katere se emisije poročajo na podlagi te direktive, ki morajo temeljiti na načelih za spremljanje in poročanje, določenih v Prilogi IV k tej direktivi, ter zahtevah, določenih v odstavkih 2 in 5 tega člena. V teh izvedbenih aktih se navedejo tudi podrobne opredelitve potenciala globalnega segrevanja ozračja vsakega toplogrednega plina in upoštevajo najnovejša znanstvena spoznanja o učinkih emisij iz letalstva, ki niso emisije CO_2, v zahtevah za spremljanje in poročanje o emisijah ter njihovih učinkih, vključno z učinki letalstva, ki niso CO_2. Z navedenimi izvedbenimi akti se ob morebitnih prilagoditvah, potrebnih za uporabo na podlagi te direktive, zagotovi uporaba trajnostnih meril in meril za prihranek emisij toplogrednih plinov za uporabo biomase, določeno v Direktivi (EU) 2018/2001, za to, da se ta biomasa šteje za tako biomaso z ničelnimi stopnjami emisij. V njih se navede, kako je treba upoštevati shranjevanje emisij iz mešanice virov z ničelno stopnjo in virov, ki niso viri z ničelno stopnjo. Prav tako določajo, kako upoštevati emisije iz obnovljivih goriv nebiološkega izvora in recikliranih ogljičnih goriv, pri tem pa zagotoviti, da se take emisije upoštevajo in da se prepreči dvojno štetje.“;

▼B

(23) člen 16 se spremeni:

(a) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Države članice zagotovijo objavo imen upravljavcev, operatorjev zrakoplovov in ladjarskih družb, ki kršijo zahteve za predajo zadostnega števila pravic v skladu s to direktivo.“;

(b) v odstavku 3 se datum „30. april“ nadomesti z datumom „30. september“;

(c) vstavi se naslednji odstavek:

„3a. Sankcije iz odstavka 3 se uporabljajo tudi za ladjarske družbe.“;

(d) vstavi se naslednji odstavek:

„11a. V primeru, ko ladjarska družba dve ali več zaporednih poročevalnih obdobij ne izpolni obveznosti glede predaje pravic, z drugimi izvršilnimi ukrepi pa se ne zagotovi izpolnjevanje teh zahtev, lahko pristojni organ države članice pristanišča vstopa po tem, ko da zadevni ladjarski družbi možnost, da predloži svoja stališča, izda odredbo o izgonu, o kateri se uradno obvestijo Komisija, Evropska agencija za pomorsko varnost (EMSA), druge države članice in zadevna država zastave. Zaradi izdaje take odredbe o izgonu vsaka država članica, razen države članice zastave ladje, zavrne vstop v svoja pristanišča ladjam pod odgovornostjo zadevne ladjarske družbe, dokler ladjarska družba ne izpolni svojih obveznosti predaje v skladu s členom 12. Kadar ladja pluje pod zastavo države članice in vstopi v eno od njenih pristanišč ali jo v njem najdejo, zadevna država članica po tem, ko da zadevni ladjarski družbi možnost, da predloži svoja stališča, ladjo zadrži, dokler ladjarska družba ne izpolni svojih obveznosti predaje.

Kadar se ugotovi, je ladja ladjarske družbe iz prvega pododstavka v enem od pristanišč države članice, pod zastavo katere pluje, lahko zadevna država članica, potem ko je zadevni ladjarski družbi omogočila, da predloži svoje pripombe, izda nalog za zadržanje ladje države zastave, dokler ladjarska družba ne izpolni svojih obveznosti predaje. O tem obvesti Komisijo, EMSA in ostale države članice. Zaradi izdaje take odredbe o zadržanju ladje države zastave vsaka država članica sprejme enake ukrepe kot so zahtevani po izdaji odredbe o izgonu v skladu s prvim pododstavkom, drugi stavek.

Ta odstavek ne posega v mednarodna pomorska pravila, ki se uporabljajo za ladje v stiski.“;

▼B

(24) člen 18b se nadomesti z naslednjim:

„Člen 18b

Pomoč Komisije, EMSA in drugih ustreznih organizacij

1. Pri opravljanju svojih dolžnosti iz člena 3c(4) ter členov 3g, 3gd, 3ge, 3gf, 3gg in 18a lahko Komisija, država članica upravljavka in upravni organi za ladjarske družbe za pomoč zaprosijo EMSA ali drugo ustrezno organizacijo in z njimi v ta namen sklenejo ustrezne dogovore.

2. Komisija si ob pomoči agencije EMSA prizadeva za razvoj ustreznih orodij in smernic, s katerimi bo olajšala in usklajevala dejavnosti preverjanja in izvrševanja v zvezi z uporabo te direktive v pomorskem prometu. Take smernice in orodja se v največji možni meri dajo na voljo državam članicam in preveriteljem za namene izmenjave informacij in za boljše zagotavljanje doslednega izvrševanja nacionalnih predpisov za prenos te direktive.“;

(25) člen 23 se spremeni:

(a) odstavka 2 in 3 se nadomestita z naslednjim:

„2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 3c(6), člena 3d(3), člena 10(4), člena 10a(1), (8) in (8a), člena 10b(5), člena 12(3b), člena 19(3), člena 22, člena 24(3), člena 24a(1), člena 25a(1), člena 28c in člena 30j(1) se prenese na Komisijo za nedoločen čas od 8. aprila 2018.

3. Prenos pooblastila iz člena 3c(6), člena 3d(3), člena 10 (4), člena 10a(1), (8) in (8a), člena 10b(5), člena 12(3b), člena 19(3), člena 22, člena 24(3), člena 24a(1), člena 25a (1), člena 28c in člena 30j(1) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši datum, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.“;

(b) odstavek 6 se nadomesti z naslednjim:

„6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 3c(6), člena 3d (3), člena 10(4), člena 10a(1), (8) ali (8a), člena 10b(5), člena 12(3b), člena 19(3), člena 22, člena 24(3), člena 24a (1), člena 25a(1), člena 28c ali člena 30j(1), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu

▼B

in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.“;

(26) člen 29 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 29

Poročilo za zagotavljanje boljšega delovanja trga ogljika

Če redna poročila o trgu ogljika iz člena 10(5) in (6) vsebujejo dokaze, da trg ogljika ne deluje pravilno, Komisija v roku treh mesecev predloži poročilo Evropskemu parlamentu in Svetu. Poročilu lahko, kadar je ustrezno, priloži zakonodajni predlogi za povečanje preglednosti in celovitosti trga ogljika, vključno s povezanimi trgi izvedenih finančnih instrumentov, ter obravnavati popravne ukrepe za izboljšanje njegovega delovanja ter okrepitev preprečevanja in odkrivanja dejavnosti zlorabe trga.“;

(27) člen 29a se nadomesti z naslednjim:

„Člen 29a

Ukrepi v primeru pretiranega nihanja cen

1. Če je povprečna cena pravic v predhodnih šestih koledarskih mesecih več kot 2,4-krat višja od povprečne cene pravic iz predhodnega dveletnega referenčnega obdobja, se iz rezerve za stabilnost trga sprosti 75 milijonov pravic v skladu s členom 1(7) Sklepa (EU) 2015/1814.

Cena pravic iz prvega pododstavka tega odstavka je za pravice, zajete s poglavjema II in III, cena pravic na dražbah, ki se izvajajo v skladu z delegiranimi akti, sprejetimi na podlagi člena 10(4).

Predhodno dveletno referenčno obdobje iz prvega pododstavka je dveletno obdobje, ki se konča pred prvim mesecem šestih koledarskih mesecev iz navedenega pododstavka.

Kadar je pogoj iz prvega pododstavka tega odstavka izpolnjen in se odstavek 2 ne uporablja, Komisija v *Uradnem listu Evropske unije* o tem objavi obvestilo, v katerem navede datum, ko je bil pogoj izpolnjen.

▼B

Komisija v prvih treh delovnih dneh vsakega meseca objavi povprečno ceno pravic iz predhodnih šestih koledarskih mesecev in povprečno ceno pravic iz predhodnega dveletnega referenčnega obdobja. Če pogoj iz prvega pododstavka ni izpolnjen, Komisija objavi tudi raven, ki bi jo morala povprečna cena pravic doseči v naslednjem mesecu, da bi bil izpolnjen pogoj iz navedenega pododstavka.

2. Ko je izpolnjen pogoj za sprostitev pravic iz rezerve za stabilnost trga na podlagi odstavka 1, se šteje, da je pogoj iz navedenega odstavka ponovno izpolnjen šele po najmanj dvanajstih mesecih po izteku prejšnje sprostitve.

3. Podrobne ureditve za uporabo ukrepov iz odstavkov 1 in 2 tega člena so določene v delegiranih aktih iz člena 10(4).“;

(28) člen 30 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Ta direktiva se pregleduje z vidika mednarodnega razvoja dogodkov in prizadevanj za uresničitev dolgoročnih ciljev Pariškega sporazuma ter ustreznih zavez, ki izhajajo iz Konference pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja.“;

(b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Ukrepi za podporo nekaterim energetsko intenzivnim industrijskim panogam, ki so lahko izpostavljene tveganju za selitev virov ogljika, iz členov 10a in 10b te direktive, se pregledujejo v luči ukrepov podnebne politike drugih večjih gospodarstev. V tem okviru Komisija tudi razmisli, ali bi bilo treba še bolj uskladiti ukrepe glede nadomestil za neposredne stroške. Ukrepi, ki se uporabljajo za sektorje, zajete s CBAM, se pregledujejo ob upoštevanju uporabe Uredbe (EU) 2023/956. Komisija pred 1. januarjem 2028 in nato vsaki dve leti v okviru svojih poročil Evropskemu parlamentu in Svetu na podlagi člena 30(6) navedene uredbe oceni učinek CBAM na tveganje za selitev virov ogljika, tudi v zvezi z izvozom.

V poročilu oceni potrebo po sprejetju dodatnih ukrepov, vključno z zakonodajnimi, za obravnavanje tveganja za selitev virov ogljika. Poročilu se, kadar je ustrezno, priloži zakonodajni predlog.“;

(c) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Komisija v okviru vsakega globalnega pregleda stanja, dogovorjenega v okviru Pariškega sporazuma, poroča Evropskemu parlamentu in Svetu, zlasti o tem, ali mora Unija sprejeti dodatne politike in ukrepe v zvezi s potrebnim zmanjšanjem emisij toplogrednih plinov s strani Unije in njenih držav članic, tudi kar zadeva linearni faktor iz člena 9 te direktive. Komisija lahko Evropskemu parlamentu in Svetu, kadar je

▼B

ustrezno, predloži zakonodajne predloge za spremembo te direktive, zlasti za zagotovitev skladnosti s ciljem podnebne nevtralnosti iz člena 2(1) Uredbe (EU) 2021/1119 in podnebnimi cilji Unije iz člena 4 navedene uredbe. Komisija v ta namen pri pripravi zakonodajnega predloga med drugim upošteva predvideni okvirni proračun Unije za emisije toplogrednih plinov za obdobje 2030–2050, kot je navedeno v členu 4(4) navedene uredbe.“;

(d) dodajo se naslednji odstavki:

„5. Komisija do 31. julija 2026 Evropskemu parlamentu in Svetu poroča o naslednjem, po potrebi skupaj z zakonodajnim predlogom in oceno učinka:

(a) kako se upoštevajo negativne emisije, do katerih pride zaradi odvzema toplogrednih plinov iz ozračja in njihovega varnega in trajnega shranjevanja, ter kako je mogoče te negativne emisije vključiti v trgovanje z emisijami, poleg tega pa, kadar je ustrezno, vključi jasno področje uporabe ter stroga merila tako vključitev in zaščitne ukrepe, da taki odvzemi ne bodo zgolj izravnavali potrebnega zmanjšanja emisij v skladu s podnebnimi cilji Unije iz Uredbe (EU) 2021/1119;

(b) izvedljivost znižanja pragov skupne nazivne vhodne toplotne moči 20 MW za dejavnosti iz Priloge I od leta 2031;

(c) ali se vse emisije toplogrednih plinov, ki jih zajema ta direktiva, dejansko upoštevajo in ali se učinkovito preprečuje dvojno štetje; zlasti oceni, kako se obračunavajo emisije toplogrednih plinov, za katere se šteje, da so bile zajete in uporabljene v proizvodu na način, ki ni naveden v členu 12(3b).

6. Komisija pri pregledu te direktive v skladu z odstavki 1, 2 in 3 tega člena analizira, kako je mogoče vzpostaviti povezave med EU ETS in drugimi trgi ogljika, ne da bi to oviralo doseganje cilja podnebne nevtralnosti in podnebnih ciljev Unije iz Uredbe (EU) 2021/1119.

7. Komisija do 31. julija 2026 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, v katerem oceni izvedljivost vključitve naprav za sežiganje komunalnih odpadkov v EU ETS, tudi z namenom njihove vključitve od leta 2028 in z oceno morebitne potrebe po možnosti, da država članica do 31. decembra 2030 odstopi od uporabe. V zvezi s tem Komisija upošteva, kako pomembno je, da vsi sektorji prispevajo

▼B

k zmanjšanju emisij in morebitni preusmeritvi odpadkov k odlaganju na odlagališčih v Uniji in izvozu odpadkov v tretje države. Komisija poleg tega upošteva ustrezna merila, kot so učinki na notranji trg, morebitno izkrivljanje konkurence, okoljska celovitost, uskladitev s cilji Direktive 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta (*) ter zanesljivost in natančnost v zvezi s spremljanjem in izračunom emisij. Komisija po potrebi in brez poseganja v določbe iz člena 4 navedene direktive temu poročilu priloži zakonodajni predlog o uporabi določb tega poglavja za dovoljenja za emisije toplogrednih plinov ter dodelitev in izdajo dodatnih pravic v zvezi z napravami za sežiganje komunalnih odpadkov ter za preprečevanje morebitnega preusmerjanja odpadkov.

Komisija v poročilu iz prvega pododstavka oceni tudi možnost, da se v EU ETS vključijo drugi postopki ravnanja z odpadki, zlasti odlagališča v Uniji, ki ustvarjajo emisije metana in dušikovega oksida. Komisija lahko temu poročilu po potrebi priloži tudi zakonodajni predlog za vključitev drugih tovrstnih postopkov ravnanja z odpadki v EU ETS.

(*) Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L 312, 22.11.2008, str. 3).“;

(29) za členom 30 se vstavi naslednje poglavje:

„Poglavje IVa

Sistem za trgovanje z emisijami za stavbe, cestni promet in dodatne sektorje

Člen 30a

Področje uporabe

Določbe tega poglavja se uporabljajo za emisije, dovoljenja za emisije toplogrednih plinov, izdajo in predajo pravic ter spremljanje, poročanje in preverjanje v zvezi z dejavnostjo iz Priloge III. To poglavje se ne uporablja za emisije, zajete s poglavji II in III.

Člen 30b

Dovoljenja za emisije toplogrednih plinov

1. Države članice zagotovijo, da od 1. januarja 2025 noben regulirani subjekt ne opravlja dejavnosti iz Priloge III, razen če ima dovoljenje, ki ga je izdal pristojni organ v skladu z odstavkoma 2 in 3 tega člena.

2. Vloga za dovoljenje za emisije toplogrednih plinov iz tega poglavja, ki jo pristojnemu organu na podlagi odstavka 1 tega člena predloži regulirani subjekt, vključuje vsaj opis:

▼B

(a) reguliranega subjekta;

(b) vrste goriv, ki jih regulirani subjekt sprosti v porabo in se uporabljajo za zgorevanje v sektorjih iz Priloge III ter načinov, kako se navedena goriva sprostijo v porabo;

(c) končno uporabo oziroma končne uporabe goriv, sproščenih v porabo za dejavnost iz Priloge III;

(d) ukrepov, načrtovanih za spremljanje emisij in poročanje o njih v skladu z izvedbenimi akti iz členov 14 in 30f;

(e) netehnični povzetek informacij iz točk (a) do (d) tega odstavka.

3. Pristojni organ izda dovoljenje za emisije toplogrednih plinov, s katerim reguliranemu subjektu iz odstavka 1 tega člena dovoli opravljati dejavnost iz Priloge III, če mu je bilo zadovoljivo dokazano, da je regulirani subjekt zmožen spremljati emisije, ki ustrezajo količinam goriv, sproščenih za porabo na podlagi Priloge III, in o njih poročati.

4. Dovoljenja za emisije toplogrednih plinov vsebujejo vsaj naslednje:

(a) ime in naslov reguliranega subjekta;

(b) opis načinov, kako regulirani subjekt sprosti goriva v porabo v sektorjih, zajetih s tem poglavjem;

(c) seznam goriv, ki jih regulirani subjekt sprosti v porabo v sektorjih, zajetih s tem poglavjem;

(d) načrt za spremljanje, ki izpolnjuje zahteve iz izvedbenih aktov iz člena 14;

(e) zahteve glede poročanja iz izvedbenih aktov iz člena 14;

(f) obveznost, da regulirani subjekt preda pravice, izdane v skladu s tem poglavjem, ki ustrezajo skupnim emisijam v vsakem koledarskem letu, preverjenim v skladu s členom 15, do roka iz člena 30e(2).

5. Države članice lahko reguliranim subjektom dovolijo, da posodobijo načrte za spremljanje, ne da bi spreminjali dovoljenje. Regulirani subjekti vse posodobljene načrte za spremljanje predložijo pristojnemu organu v odobritev.

6. Regulirani subjekt obvesti pristojni organ o vseh načrtovanih spremembah narave svoje dejavnosti ali goriv, ki jih sprošča v porabo, zaradi katerih bi bilo morda treba posodobiti dovoljenje za emisije toplogrednih plinov. Pristojni organ, kadar je ustrezno, posodobi dovoljenje v skladu z izvedbenimi akti iz člena 14. Kadar se spremeni identiteta reguliranega subjekta, zajetega s tem poglavjem, pristojni organ posodobi dovoljenje, tako da doda ime in naslov novega reguliranega subjekta.

▼B

Člen 30c

Skupna količina pravic za Unijo

1. Skupna količina pravic za Unijo, ki se od leta 2027 izdajo vsako leto na podlagi tega poglavja, se od leta 2024 linearno zmanjšuje. Vrednost leta 2024 se določi kot mejne vrednosti emisij za leto 2024, izračunane na podlagi referenčnih emisij iz člena 4(2) Uredbe (EU) 2018/842 Evropskega parlamenta in Sveta (*) za sektorja, zajeta s tem poglavjem, ter ob uporabi linearne krivulje zmanjševanja za vse emisije, ki spadajo na področje uporabe navedene uredbe. Po letu 2024 se količina vsako leto zmanjša s 5,10-odstotnim linearnim faktorjem zmanjšanja. Komisija do 1. januarja 2025 objavi skupno količino pravic za Unijo za leto 2027.

2. Skupna količina pravic za Unijo, ki se od leta 2028 izdajo vsako leto na podlagi tega poglavja, se od leta 2025 linearno zmanjšuje na podlagi povprečnih emisij, sporočenih na podlagi tega poglavja za leta 2024 do 2026. Količina pravic se zmanjša s 5,38-odstotnim linearnim faktorjem zmanjšanja, razen če se uporabijo pogoji iz točke 1 Priloge IIIa; v tem primeru se količina zmanjša z linearnim faktorjem zmanjšanja, prilagojenim v skladu s pravili iz točke 2 Priloge IIIa. Komisija do 30. junija 2027 objavi skupno količino pravic za Unijo za leto 2028, po potrebi pa tudi prilagojeni linearni faktor zmanjšanja.

3. Skupna količina pravic za Unijo, izdanih v skladu s tem poglavjem, se prilagodi za vsako leto od leta 2028, da se nadomesti količina predanih pravic, kadar se ni bilo mogoče izogniti dvojnemu štetju emisij ali kadar so bile pravice predane za emisije, ki niso zajete v tem poglavju, kot je navedeno v členu 30f(5). Prilagoditev ustreza skupnemu številu pravic, zajetih s tem poglavjem, ki so bile predmet nadomestila v zadevnem letu poročanja na podlagi izvedbenih aktov iz člena 30f(5), drugi pododstavek.

4. Država članica, ki na podlagi člena 30j enostransko razširi dejavnost iz Priloge III na sektorje, ki niso navedeni v navedeni prilogi, zagotovi, da zadevni regulirani subjekti do 30. aprila zadevnega leta ustreznemu pristojnemu organu predložijo ustrezno utemeljeno poročilo v skladu s členom 30f. Če so predloženi podatki ustrezno utemeljeni, pristojni organ o tem do 30. junija zadevnega leta uradno obvesti Komisijo. Količina pravic, ki se izda na podlagi odstavka 1 tega člena, se prilagodi ob upoštevanju ustrezno utemeljenih poročil, ki so jih predložili regulirani subjekti.

Člen 30d

Prodaja pravic na dražbi za dejavnost iz Priloge III

1. Od leta 2027 se pravice, zajete s tem poglavjem, prodajo na dražbi, razen če se ne vključijo v rezervo za stabilnost trga, vzpostavljeno s Sklepom (EU) 2015/1814. Pravice, zajete s tem

▼B

poglavjem, se prodajo na dražbi ločeno od pravic, zajetih s poglavjema II in III te direktive.

2. Prodaja pravic na dražbi na podlagi tega poglavja se začne leta 2027, in sicer s količino, ki ustreza 130 % količin pravic za prodajo na dražbi za leto 2027, določenih na podlagi skupne količine pravic za Unijo za navedeno leto ter zadevnih deležev in količin pravic za prodajo na dražbi na podlagi odstavkov 3 do 6 tega člena. Dodatnih 30 % količine pravic, ki se prodajo na dražbi, se uporabijo le za predajo pravic na podlagi člena 30e (2), na dražbi pa se lahko prodajo do 31. maja 2028. Dodatnih 30 % količine pravic, se odštej od količin pravic za prodajo na dražbi za obdobje 2029–2031. Pogoji za dražbe iz tega odstavka se določijo v skladu z odstavkom 7 tega člena in člena 10(4).

Leta 2027 se v rezervi za stabilnost trga na podlagi člena 1a(3) Sklepa (EU) 2015/1814 ustvari 600 milijonov pravic, zajetih s tem poglavjem, kot imetja.

3. 150 milijonov pravic, izdanih na podlagi tega poglavja, se proda na dražbi, vsi prihodki s teh dražb pa se dajo na voljo za Socialni sklad za podnebje, ustanovljen na podlagi Uredbe (EU) 2023/955, do leta 2032.

4. Da bi se skupaj s prihodki od pravic iz odstavka 3 tega člena in člena 10a(8b) te direktive pridobil najvišji znesek v višini 65 000 000 000 EUR, Komisija poskrbi, da se od preostalega števila pravic dodatna količina pravic, zajetih s tem poglavjem, proda na dražbi in se prihodki s teh dražb dajo na voljo za Socialni sklad za podnebje, ustanovljen z Uredbo (EU) 2023/955, do leta 2032.

Komisija zagotovi, da se pravice, predvidene za Socialni sklad za podnebje iz odstavka 3 tega člena in iz tega odstavka, prodajo na dražbi v skladu z načeli in načini iz člena 10(4) ter delegiranimi akti, sprejetimi na podlagi navedenega člena.

Prihodki od prodaje pravic iz odstavka 3 tega člena in tega odstavka na dražbi so zunanji namenski prejemki v skladu s členom 21(5) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 in se uporabljajo v skladu s pravili, ki se uporabljajo za Socialni sklad za podnebje.

Letni znesek, dodeljen Socialnemu skladu za podnebje v skladu s členom 10a(8b), odstavkom 3 tega člena in tem odstavkom, ne presega:

(a) za leto 2026: 4 000 000 000 EUR;

(b) za leto 2027: 10 900 000 000 EUR;

(c) za leto 2028: 10 500 000 000 EUR;

▼B

(d) za leto 2029: 10 300 000 000 EUR;

(e) za leto 2030: 10 100 000 000 EUR;

(f) za leto 2031: 9 800 000 000 EUR;

(g) za leto 2032: 9 400 000 000 EUR.

Kadar se sistem za trgovanje z emisijami, vzpostavljen v skladu s tem poglavjem, na podlagi člena 30k odloži do leta 2028, je najvišji znesek, ki se da na voljo Socialnemu skladu za podnebje v skladu s prvim pododstavkom tega odstavka, 54 600 000 000 EUR. V takem primeru letni zneski, dodeljeni Socialnemu skladu za podnebje, za leti 2026 in 2027 kumulativno ne presegajo 4 000 000 000 EUR, za obdobje od 1. januarja 2028 do 31. decembra 2032 pa zadevni letni znesek ne presega:

(a) za leto 2028: 11 400 000 000 EUR;

(b) za leto 2029: 10 300 000 000 EUR;

(c) za leto 2030: 10 100 000 000 EUR;

(d) za leto 2031: 9 800 000 000 EUR;

(e) za leto 2032: 9 000 000 000 EUR.

Kadar se prihodki, pridobljeni s prodajo na dražbi iz odstavka 5 tega člena, določijo kot lastna sredstva v skladu s členom 311, tretji odstavek, PDEU, se člen 10a(8b) te direktive, odstavek 3 tega člena in ta odstavek ne uporabljajo.

5. Države članice skupno količino pravic, zajetih s tem poglavjem, po odštetju količin iz odstavkov 3 in 4 tega člena prodajo na dražbi, skupna količina pa se porazdeli med njih v deležih, ki so enaki deležu povprečnih referenčnih emisij iz člena 4(2) Uredbe (EU) 2018/842 za kategorije virov emisij iz drugega odstavka, točke (b), (c) in (d), Priloge III k tej direktivi, v obdobju 2016–2018 v zadevni državi članici, kot je obsežno preverjeno na podlagi člena 4(3) navedene uredbe.

6. Države članice določijo, kako se bodo porabili prihodki, pridobljeni s prodajo pravic na dražbi iz odstavka 5 tega člena, razen prihodkov, ki so zunanji namenski prejemki v skladu z odstavkom 3a, ali prihodkov, ki se opredelijo kot lastna sredstva v skladu s členom 311, tretji odstavek, PDEU in vključijo v proračun Unije. Države članice uporabijo svoje prihodke ali enakovredne finančne vrednosti teh prihodkov za enega ali več namenov iz člena 10(3) te direktive, pri čemer dajo prednost dejavnostim, ki lahko prispevajo k obravnavi socialnih vidikov trgovanja z emisijami na podlagi tega poglavja, ali za enega ali več naslednjih ukrepov:

▼B

(a) ukrepe, ki naj bi prispevali k razogljičenju ogrevanja in hlajenja stavb ali zmanjšanju potreb stavb po energiji, vključno z vključevanjem energije iz obnovljivih virov, ter povezane ukrepe v skladu s členom 7(11) ter členoma 12 in 20 Direktive 2012/27/EU ter ukrepe za finančno podporo gospodinjstvom z nizkim dohodkom v stavbah z najslabšimi rezultati;

(b) ukrepe za pospešitev uporabe brezemisijskih vozil ali finančno podporo za uvajanje popolnoma interoperabilne oskrbovalne in polnilne infrastrukture za brezemisijska vozila ali ukrepe za spodbujanje prehoda na javni prevoz in izboljšanje multimodalnosti ali finančno podporo za obravnavanje družbenih vidikov v zvezi z uporabniki prevoza z nizkim in srednjim dohodkom;

(c) za financiranje svojega socialnega načrta za podnebje v skladu s členom 15 Uredbe (EU) 2023/955;

(d) za zagotavljanje finančnega nadomestila končnim porabnikom goriv v primerih, ko se takemu dvojnemu štetju emisij ni mogoče izogniti ali kadar so bile pravice predane za emisije, ki niso zajete v tem poglavju, kot je navedeno v členu 30f(5).

Šteje se, da so države članice izpolnile določbe tega odstavka, če so vzpostavile in izvajajo fiskalne politike ali politike finančne podpore ali regulativne politike, pri katerih se uporablja finančna podpora, določena za namene iz prvega pododstavka tega odstavka, in katerih vrednost je enaka prihodkom iz navedenega pododstavka, pridobljenim s prodajo pravic na dražbi iz tega poglavja.

Države članice obvestijo Komisijo o uporabi prihodkov in o ukrepih, sprejetih na podlagi tega odstavka, z navedbo teh informacij v svojih poročilih, ki jih predložijo v skladu z Uredbo (EU) 2018/1999.

7. Za pravice, izdane na podlagi tega poglavja, se uporablja člen 10(4) in (5).

Člen 30e

Prenos, predaja in ukinitev pravic

1. Za emisije, regulirane subjekte in pravice, zajete s tem poglavjem, se uporablja člen 12, razen odstavkov 3 in 3a, odstavka 4, drugi in tretji stavek, ter odstavka 5 navedenega člena. V ta namen velja naslednje:

(a) vsak sklic na emisije se razume kot sklic na emisije, zajete s tem poglavjem;

(b) vsak sklic na upravljavce naprav se razume kot sklic na regulirane subjekte, zajete s tem poglavjem;

▼B

(c) vsak sklic na pravice se razume kot sklic na pravice, zajete s tem poglavjem.

2. Od 1. januarja 2028 države članice zagotovijo, da regulirani subjekt do 31. maja vsako leto preda količino pravic, zajetih s tem poglavjem, enako skupnim emisijam reguliranega subjekta v predhodnem koledarskem letu, ki ustrezajo količini goriv, sproščenih v porabo v skladu s Prilogo III, in se preverijo na podlagi členov 15 in 30f, ter da se navedene pravice pozneje ukinejo.

3. Do 31. decembra 2030 lahko pristojni organ zadevne države članice z odstopanjem od odstavkov 1 in 2 tega člena, kadar se za regulirani subjekt s sedežem v zadevni državi članici uporablja nacionalni davek na ogljik, ki velja za leta 2027 do 2030 in zajema dejavnost iz Priloge III, ta regulirani subjekt oprosti obveznosti predaje pravic iz odstavka 2 tega člena za določeno referenčno leto, če:

(a) zadevna država članica uradno obvesti Komisijo o tem nacionalnem davku na ogljik do 31. decembra 2023, nacionalno pravo, ki določa davčne stopnje, ki se uporabljajo za leta 2027 do 2030, pa je do navedenega datuma že začelo veljati. Zadevna država članica uradno obvesti Komisijo o vseh naknadnih spremembah nacionalnega davka na ogljik;

(b) je za referenčno leto nacionalni davek na ogljik zadevne države članice, ki ga ta regulirani subjekt dejansko plača, višji od povprečne končne cene na dražbi v sistemu za trgovanje z emisijami, vzpostavljenem na podlagi tega poglavja;

(c) regulirani subjekt v celoti izpolnjuje obveznosti iz člena 30b o dovoljenjih za emisije toplogrednih plinov in člena 30f o spremljanju emisij, poročanju o njih in njihovem preverjanju;

(d) zadevna država članica v skladu s točko (g) tega pododstavka in delegiranimi akti, sprejetimi na podlagi člena 10(4), Komisijo do 31. maja leta po referenčnem letu uradno obvesti o uporabi takega izvzetja in ustrezni količini pravic, ki se ukinejo;

(e) Komisija v treh mesecih od uradnega obvestila iz točke (a) tega pododstavka ali v enem mesecu po uradnem obvestilu za zadevno leto iz točke (d) tega pododstavka ne nasprotuje uporabi odstopanja z utemeljitvijo, da priglašeni ukrep ni v skladu s pogoji iz tega odstavka;

(f) zadevna država članica ne prodaja na dražbi količine pravic iz člena 30d(5) za določeno referenčno leto, dokler se količina pravic, ki se ukinejo v skladu s tem odstavkom, ne določi v skladu s točko (g) tega pododstavka. Zadevna država članica ne proda nobene dodatne količine pravic na dražbi na podlagi člena 30d(2), prvi pododstavek;

▼B

(g) zadevna država članica ukine količino pravic iz skupne količine pravic, ki naj bi jih prodala na dražbi iz člena 30d(5) za referenčno leto, ki je enaka preverjenim emisijam tega reguliranega subjekta na podlagi tega poglavja za referenčno leto. Kadar je preostala količina pravic, ki bodo prodane na dražbi v referenčnem letu po uporabi točke (f) tega pododstavka, manjša od količine pravic, ki se ukinejo v skladu s tem odstavkom, zadevna država članica zagotovi, da do konca leta po referenčnem letu ukine količino pravic, ki ustreza razliki, ter

(h) se zadevna država članica ob prvem uradnem obvestilu iz točke (a) tega pododstavka zaveže, da bo za enega ali več ukrepov iz člena 30d(6), prvi pododstavek, uporabila znesek, ki je enak prihodkom, za katere bi se uporabil člen 30d(6), če tega odstopanja ne bi bilo; uporablja se člen 30d(6), drugi in tretji pododstavek, in Komisija zagotovi, da so informacije, prejete na njuni podlagi, v skladu z zavezo, sprejeto na podlagi te točke.

Količina pravic, ki se ukinejo na podlagi prvega pododstavka točke (g) tega odstavka, ne vpliva na zunanje namenske prejemke, določene na podlagi člena 30d(4) te direktive, ali, če je bila določena na podlagi člena 311, tretji odstavek, PDEU, na lastna sredstva proračuna Unije na podlagi Sklepa Sveta (EU, Euratom) 2020/2053 (**) iz prihodkov, pridobljenih s prodajo pravic na dražbi v skladu s členom 30d te direktive.

4. Bolnišnicam, ki niso zajete v poglavju III, se lahko zagotovi finančno nadomestilo za stroške, ki so jim bili preneseni zaradi predaje pravic na podlagi tega poglavja. V ta namen se smiselno uporabljajo določbe tega poglavja, ki se uporabljajo za primere dvojnega štetja.

Člen 30f

Spremljanje emisij, poročanje o njih, njihovo preverjanje in akreditacija

1. Za emisije, regulirane subjekte in pravice, zajete s tem poglavjem, se uporabljata člena 14 in 15. V ta namen velja naslednje:

(a) vsak sklic na emisije se razume kot sklic na emisije, zajete s tem poglavjem;

(b) vsak sklic na dejavnost, navedeno v Prilogi I, se razume kot sklic na dejavnost iz Priloge III;

(c) vsak sklic na upravljavce se razume kot sklic na regulirane subjekte, zajete s tem poglavjem;

▼B

(d) vsak sklic na pravice se razume kot sklic na pravice, zajete s tem poglavjem;

(e) sklic na datum v členu 15 se razume kot sklic na 30. april.

2. Države članice zagotovijo, da vsak regulirani subjekt od leta 2025 za vsako koledarsko leto spremlja emisije, ki ustrezajo količinam goriv, sproščenih v porabo na podlagi Priloge III. Poleg tega zagotovijo, da od leta 2026 vsak regulirani subjekt naslednje leto pristojnemu organu poroča o teh emisijah v skladu z izvedbenimi akti iz člena 14(1).

3. Od 1. januarja 2028 države članice zagotovijo, da vsak regulirani subjekt do 30. aprila vsako leto do leta 2030 poroča o povprečnem deležu stroškov, povezanih s predajo pravic na podlagi tega poglavja, ki so jih prenesli na potrošnike za predhodno leto. Komisija sprejme izvedbene akte v zvezi z zahtevami in predlogami za ta poročila. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 22a(2). Komisija oceni predložena poročila in vsako leto poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o svojih ugotovitvah. Kadar Komisija ugotovi, da obstajajo neprimerne prakse v zvezi s prenosom stroškov ogljika, se lahko poročilu, kadar je ustrezno, priložijo zakonodajni predlogi, namenjeni obravnavi takih neustreznih praks.

4. Države članice zagotovijo, da vsak regulirani subjekt, ki ima 1. januarja 2025 dovoljenje v skladu s členom 30b, do 30. aprila 2025 sporoči svoje zgodovinske emisije za leto 2024.

5. Države članice zagotovijo, da so regulirani subjekti sposobni za posamezno vrsto goriva zanesljivo in točno opredeliti in dokumentirati točne količine goriva, ki se sprosti v porabo in uporabi za zgorevanje v sektorjih iz Priloge III ter končno uporabo goriv, ki jih regulirani subjekti sprostijo v porabo. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, da omejijo tveganje dvojnega štetja emisij, zajetih s tem poglavjem, ter emisij, zajetih s poglavjema II in III, in tveganje predaje pravic za emisije, ki niso zajete v tem poglavju.

Komisija sprejme izvedbene akte v zvezi s podrobnimi pravili za preprečevanje dvojnega štetja in predaje pravic za emisije, ki niso zajete v tem poglavju, ter za zagotavljanje finančnega nadomestila končnim porabnikom goriv v primerih, ko se takemu dvojnemu štetju ali predaji ni mogoče izogniti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 22a(2). Izračun finančnega nadomestila za končne porabnike goriv temelji na povprečni ceni pravic na dražbah, izvedenih v skladu z delegiranimi akti, sprejetimi na podlagi člena 10(4), v zadevnem letu poročanja.

6. Načela za spremljanje emisij, zajetih s tem poglavjem, in poročanje o njih so določena v delu C Priloge IV.

▼B

7. Merila za preverjanje emisij, zajetih s tem poglavjem, so določena v delu C Priloge V.

8. Države članice lahko dovolijo poenostavljene ukrepe spremljanja, poročanja in preverjanja za regulirane subjekte, katerih letne emisije, ki ustrezajo količinam goriv, sproščenih v porabo, so manjše od 1 000 ton ekvivalenta CO_2, v skladu z izvedbenimi akti iz člena 14(1).

Člen 30g

Upravljanje

Za emisije, regulirane subjekte in pravice, zajete s tem poglavjem, se uporabljajo člena 13 in 15a, člen 16(1), (2), (3), (4) in (12) ter členi 17, 18, 19, 20, 21, 22, 22a, 23 in 29. V ta namen velja naslednje:

(a) vsak sklic na emisije se razume kot sklic na emisije, zajete s tem poglavjem;

(b) vsak sklic na upravljavce se razume kot sklic na regulirane subjekte, zajete s tem poglavjem;

(c) vsak sklic na pravice se razume kot sklic na pravice, zajete s tem poglavjem.

Člen 30h

Ukrepi v primeru pretiranega zvišanja cen

1. Kadar povprečna cena pravic na dražbah, ki se izvajajo v skladu z delegiranimi akti, sprejetimi na podlagi člena 10(4) te direktive, več kot tri zaporedne mesece presega dvakratno povprečno ceno pravic na dražbah za pravice, zajete s tem poglavjem, ki so bile izvedene v šestih predhodnih zaporednih mesecih, se 50 milijonov pravic, zajetih s tem poglavjem, sprosti iz rezerve za stabilnost trga v skladu s členom 1a(7) Sklepa (EU) 2015/1814.

Za leti 2027 in 2028 je izpolnjen pogoj iz prvega pododstavka, kadar je povprečna cena pravic več kot tri zaporedne mesece več kot 1,5-krat višja od povprečne cene pravic v referenčnem obdobju šestih predhodnih zaporednih mesecev.

2. Kadar povprečna cena pravic iz odstavka 1 tega člena v obdobju dveh zaporednih mesecev presega ceno 45 EUR, se 20 milijonov pravic, zajetih s tem poglavjem, sprosti iz rezerve za stabilnost trga v skladu s členom 1a(7) Sklepa (EU) 2015/1814. Uporablja se indeksacija na podlagi evropskega indeksa cen življenjskih potrebščin za leto 2020. Z uporabo mehanizma iz tega odstavka se pravice sprostijo do 31. decembra 2029.

▼B

3. Kadar povprečna cena pravic iz odstavka 1 tega člena, presega trikratno povprečno ceno pravic na dražbah za pravice, ki so bile izvedene v šestih predhodnih zaporednih mesecih, se 150 milijonov pravic, zajetih s tem poglavjem, sprosti iz rezerve za stabilnost trga v skladu s členom 1a(7) Sklepa (EU) 2015/1814.

4. Kadar je pogoj iz odstavka 2 izpolnjen isti dan kot pogoj iz odstavka 1 ali 3, se dodatne pravice sprostijo samo na podlagi odstavka 1 ali 3.

5. Pred 31. decembrom 2029, Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, v katerem oceni, ali je bil mehanizem iz odstavka 2 učinkovit in ali bi ga bilo treba ohraniti. Komisija temu poročilu, kadar je ustrezno, priloži zakonodajni predlog Evropskemu parlamentu in Svetu za spremembo te direktive, da se ta mehanizem prilagodi.

6. Kadar je eden ali več pogojev iz odstavkov 1, 2 ali 3 izpolnjen in je povzročil sprostitev pravic, se dodatne pravice na podlagi tega člena ne sprostijo prej kot 12 mesecev po tem.

7. Kadar je v drugi polovici 12-mesečnega obdobja iz odstavka 6 tega člena ponovno izpolnjen pogoj iz odstavka 2 tega člena, Komisija ob pomoči odbora, ustanovljenega s členom 44 Uredbe (EU) 2018/1999, oceni učinkovitost ukrepa in lahko z izvedbenim aktom odloči, da se odstavek 6 tega člena ne uporablja. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 22a(2) te direktive.

8. Kadar je izpolnjen eden ali več pogojev iz odstavka 1, 2 ali 3 in se odstavek 6 ne uporablja, Komisija v *Uradnem listu Evropske unije* nemudoma objavi obvestilo v zvezi z datumom, ko je bil izpolnjen ta ali ti pogoji.

9. Države članice, za katere velja obveznost predložitve načrta popravnih ukrepov v skladu s členom 8 Uredbe (EU) 2018/842, ustrezno upoštevajo učinke sprostitve dodatnih pravic na podlagi odstavka 2 tega člena v prejšnjih dveh letih, ko razmišljajo o dodatnih ukrepih, ki jih je treba izvesti v skladu s členom 8(1), prvi pododstavek, točka (c), navedene uredbe, da bi izpolnile svoje obveznosti iz navedene uredbe.

Člen 30i

Pregled tega poglavja

Komisija do 1. januarja 2028 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilu o izvajanju določb tega poglavja v zvezi z njihovo uspešnostjo, upravljanjem in praktično uporabo, tudi o uporabi pravil na podlagi Sklepa (EU) 2015/1814. Po potrebi

▼B

skupaj s tem poročilom predloži zakonodajni predlog za spremembo tega poglavja. Komisija do 31. oktobra 2031 oceni izvedljivost vključitve sektorjev, zajetih s Prilogo III k tej direktivi, v EU ETS, ki zajema sektorje iz Priloge I k tej direktivi.

Člen 30j

Postopki za enostransko razširitev dejavnosti iz Priloge III na druge sektorje, za katere ne veljata poglavji II in III

1. Od leta 2027 lahko države članice razširijo dejavnost iz Priloge III na sektorje, ki niso navedeni v navedeni prilogi in pri tem uporabijo trgovanje z emisijami v skladu s tem poglavjem v takih sektorjih ob upoštevanju vseh ustreznih meril, zlasti učinkov na notranji trg, možnih izkrivljanj konkurence, okoljske celovitosti sistema za trgovanje z emisijami, vzpostavljenega na podlagi tega poglavja, in zanesljivosti načrtovanega sistema spremljanja in poročanja pod pogojem, da razširitev dejavnosti iz navedene priloge odobri Komisija.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 23 za dopolnitev te direktive v zvezi z odobritvijo razširitve, kot je navedeno v prvem pododstavku tega odstavka, dovoljenjem za dodelitev dodatnih pravic in pooblastilom drugih držav članic za razširitev dejavnosti iz Priloge III. Komisija lahko pri sprejemanju takih delegiranih aktov razširitev tudi dopolni z dodatnimi pravili, ki urejajo ukrepe za obravnavo morebitnih primerov dvojnega štetja, vključno z dodelitvijo dodatnih pravic za nadomestitev pravic, predanih za uporabo goriv v dejavnostih iz Priloge I. Vsi finančni ukrepi držav članic v korist podjetij v sektorjih in delih sektorjev, ki so izpostavljeni resničnemu tveganju za selitev virov ogljika zaradi znatnih posrednih stroškov, ki nastanejo zato, ker se stroški emisij toplogrednih plinov zaradi enostranske razširitve prenesejo na cene goriva, so v skladu s pravili o državni pomoči in ne povzročajo neupravičenega izkrivljanja konkurence na notranjem trgu.

2. Dodatne pravice, dodeljene na podlagi dovoljenja iz tega člena, se prodajo na dražbi v skladu z zahtevami iz člena 30d. Ne glede na člen 30d(1) do (6) države članice, ki so enostransko razširile dejavnost iz Priloge III v skladu s tem členom, določijo, kako se bodo porabili prihodki, pridobljeni s prodajo teh dodatnih pravic na dražbi.

Člen 30k

Odlog trgovanja z emisijami za stavbe, cestni promet in dodatne sektorje do leta 2028 v primeru izjemno visokih cen energije

1. Komisija do 15. julija 2026 v *Uradnem listu Evropske unije* objavi obvestilo o tem, ali je izpolnjen eden ali oba od naslednjih pogojev:

▼B

(a) povprečna cena plina iz TTF v šestih koledarskih mesecih, ki se končajo 30. junija 2026, je bila višja od povprečne cene plina iz TTF februarja in marca 2022;

(b) povprečna cena surove nafte Brent za šest koledarskih mesecev, ki se končajo 30. junija 2026, je bila več kot dvakrat višja od povprečne cene surove nafte Brent v predhodnih petih letih. Petletno referenčno obdobje je petletno obdobje, ki se konča pred prvim mesecem obdobja šestih koledarskih mesecev.

2. Kadar je izpolnjen eden ali oba pogoja iz odstavka 1, veljajo naslednja pravila:

(a) z odstopanjem od člena 30c(1) je prvo leto, za katero se določi skupna količina pravic za Unijo, leto 2028, ter z odstopanjem od člena 30c(3) je prvo leto, za katero se določi skupna količina pravic za Unijo, leto 2029;

(b) z odstopanjem od člena 30d(1) in (2) se začetek prodaje pravic na dražbi na podlagi tega poglavja preloži na leto 2028;

(c) z odstopanjem od člena 30d(2) se dodatne količine pravic za prvo leto dražb odštejejo od količin pravic za prodajo na dražbi za obdobje 2030 – 2032, začetni deleži v rezervi za stabilnost trga pa se ustvarijo leta 2028;

(d) z odstopanjem od člena 30e(2) se rok za začetno predajo pravic preloži na 31. maj 2029 za skupne emisije v letu 2028;

(e) z odstopanjem od člena 30i se rok, v katerem mora Komisija poročati Evropskemu parlamentu in Svetu, preloži na 1. januar 2029.

(*) Uredba (EU) 2018/842 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o zavezujočem letnem zmanjšanju emisij toplogrednih plinov za države članice v obdobju od 2021 do 2030 kot prispevku k podnebnim ukrepom za izpolnitev zavez iz Pariškega sporazuma ter o spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013 (UL L 156, 19.6.2018, str. 26).

(**) Sklep Sveta (EU, Euratom) 2020/2053 z dne 14. decembra 2020 o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije in razveljavitvi Sklepa 2014/335/EU, Euratom (UL L 424, 15.12.2020, str. 1).“;

(30) vstavi se naslednje poglavje:

„Poglavje IVb

Znanstveno svetovanje in prepoznavnost financiranja

Člen 30l

Znanstveno svetovanje

Evropski znanstveni svetovalni odbor za podnebne spremembe (v nadaljnjem besedilu: svetovalni odbor), ustanovljen v skladu

▼B

s členom 10a Uredbe (ES) št. 401/2009 Evropskega parlamenta in Sveta (*), lahko na lastno pobudo zagotavlja znanstveno svetovanje in izdaja poročila v zvezi s to direktivo. Komisija upošteva ustrezne nasvete in poročila svetovalnega odbora, zlasti glede:

(a) potrebe po dodatnih politikah in ukrepih Unije za zagotovitev skladnosti s cilji iz člena 30(3) te direktive;

(b) potrebe po dodatnih politikah in ukrepih Unije glede na sporazume o globalnih ukrepih v okviru ICAO za zmanjšanje vpliva letalstva na podnebje ter ambicije in okoljsko celovitost globalnega tržnega ukrepa IMO iz člena 3gg te direktive.

Člen 30m

Informiranje, komuniciranje in obveščanje javnosti

1. Komisija zagotovi prepoznavnost financiranja iz prihodkov EU ETS z dražb iz člena 10a(8) tako, da:

(a) zagotovi, da upravičenci do tega financiranja z zagotavljanjem skladnih, učinkovitih in sorazmernih informacij različnim ciljnim skupinam, tudi medijem in javnosti, navedejo izvor teh sredstev in zagotovijo prepoznavnost financiranja Unije, zlasti pri promoviranju projektov in njihovih rezultatov, ter

(b) zagotovi, da prejemniki tega financiranja uporabljajo ustrezno oznako, ki se glasi „(so)financirano iz sistema EU za trgovanje z emisijami (Sklad za inovacije)“, ter emblem Unije in znesek financiranja; kadar uporaba te oznake ni izvedljiva, se Sklad za inovacije omeni v vseh komunikacijskih dejavnostih, vključno z oglasnimi deskami na strateških mestih, ki so vidna javnosti.

Komisija v delegiranem aktu iz člena 10a(8) določi potrebne zahteve za zagotovitev prepoznavnosti financiranja iz Sklada za inovacije, vključno z zahtevo, da se ta sklad omeni.

2. Države članice zagotovijo prepoznavnost financiranja iz prihodkov EU ETS z dražb iz člena 10d, ki ustreza temu, kar je navedeno v odstavku 1, prvi pododstavek, točki (a) in (b), tega člena, vključno z zahtevo, da se Sklad za modernizacijo omeni.

▼B

3. Države članice si ob upoštevanju nacionalnih okoliščin prizadevajo zagotoviti prepoznavnost vira financiranja ukrepov ali projektov, financiranih iz prihodkov EU ETS z dražb, za katere določijo uporabo v skladu s členom 3d(4), členom 10(3) in členom 30d(6).

(*) Uredba (ES) št. 401/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o Evropski agenciji za okolje in Evropskem okoljskem informacijskem in opazovalnem omrežju (UL L 126, 21.5.2009, str. 13).“;

(31) Priloge I, IIb, IV in V k Direktivi 2003/87/ES se spremenijo v skladu s Prilogo I k tej direktivi, prilogi III in IIIa pa se vstavita v Direktivo 2003/87/ES, kot je določeno v Prilogi I k tej direktivi.

Člen 2

Spremembe Sklepa (EU) 2015/1814

Sklep (EU) 2015/1814 se spremeni:

(1) člen 1 se spremeni:

(a) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Komisija skupno število pravic v obtoku vsako leto objavi do 1. junija naslednjega leta. Skupno število pravic v obtoku za dano leto je skupno število pravic, ki so bile izdane v zvezi z napravami in ladjarskimi družbami in niso bile vključene v rezervo v obdobju od 1. januarja 2008, vključno s številom pravic, ki so bile v navedenem obdobju izdane na podlagi člena 13(2) Direktive 2003/87/ES, v različici, ki velja na dan 18. marca 2018, ter pravic do uporabe mednarodnih dobropisov, ki jih naprave uveljavljajo v okviru EU ETS, do 31. decembra danega leta, od katerega se odštejejo skupne tone preverjenih emisij naprav in ladjarskih družb v okviru EU ETS med 1. januarjem 2008 in 31. decembrom istega danega leta in vse pravice, ki so bile ukinjene v skladu s členom 12(4) Direktive 2003/87/ES. Emisije v triletnem obdobju, ki se začne leta 2005 in konča leta 2007, ter pravice, izdane v zvezi s temi emisijami, se ne upoštevajo. Prva objava je najpozneje 15. maja 2017.“;

(b) vstavi se naslednji odstavek:

„4a. Od leta 2024 izračun skupnega števila pravic v obtoku v katerem koli letu vključuje skupno število pravic, izdanih v zvezi z letalstvom, in skupne tone preverjenih emisij iz letalstva v okviru EU ETS, ne pa tudi emisije iz letov na progah, zajete z izravnavo in izračunane na podlagi člena 12(6) Direktive 2003/87/ES, med 1. januarjem 2024 in 31. decembrom istega danega leta.

▼B

Za izračun skupnega števila pravic v obtoku se šteje, da so bile pravice, ki se ukinejo na podlagi člena 3gb Direktive 2003/87/ES, izdane.“;

(c) odstavka 5 in 5a se nadomestita z naslednjim:

„5. Če v katerem koli letu skupno število pravic v obtoku znaša med 833 milijonov in 1 096 milijonov, se število pravic, enako razliki med skupnim številom pravic v obtoku, kakor je določeno v najnovejši objavi iz odstavka 4 tega člena, in 833 milijoni, odšteje od količine pravic, ki jih bodo države članice prodale na dražbi na podlagi člena 10(2) Direktive 2003/87/ES, ter se v obdobju 12 mesecev, ki se začne 1. septembra zadevnega leta, vključi v rezervo. Če je skupno število pravic v obtoku večje kot 1 096 milijonov pravic, je število pravic, ki se odšteje od količine pravic, ki jih bodo države članice prodale na dražbi na podlagi člena 10(2) Direktive 2003/87/ES, ter se v obdobju 12 mesecev, ki se začne 1. septembra zadevnega leta, vključi v rezervo, enako 12 % skupnega števila pravic v obtoku. Z odstopanjem od drugega stavka tega pododstavka se do 31. decembra 2030 odstotek iz navedenega stavka podvoji.

Brez poseganja v skupno število pravic, ki se na podlagi tega odstavka odštejejo do 31. decembra 2030, se pri določanju deležev, ki jih države članice prispevajo k skupnem številu, ne upoštevajo pravice iz člena 10(2), prvi pododstavek, točka (b), Direktive 2003/87/ES.

5a. Razen če v okviru prvega pregleda, izvedenega v skladu s členom 3, ni sklenjeno drugače, od leta 2023 pravice, ki se hranijo v rezervi in presegajo 400 milijonov pravic, niso več veljavne.“;

(d) odstavek 7 se nadomesti z naslednjim:

„7. Če se v katerem koli letu odstavek 6 tega člena ne uporabi in je izpolnjen pogoj iz člena 29a(1) Direktive 2003/87/ES, se iz rezerve sprosti 75 milijonov pravic in se dodajo količini pravic, ki jih bodo države članice na podlagi člena 10(2) navedene direktive prodale na dražbi. Kadar je v rezervi manj kot 75 milijonov pravic, se na podlagi tega odstavka iz rezerve sprostijo vse pravice. Kadar je pogoj iz člena 29a(1) navedene direktive izpolnjen, se količine, ki se v skladu z navedenim členom sprostijo iz rezerve, enakomerno porazdelijo med trimesečnim obdobjem, ki se začne najpozneje dva meseca po datumu, ko je bil pogoj iz člena 29a(1) navedene direktive izpolnjen, o čemer Komisija uradno obvesti v skladu s četrtim pododstavkom navedenega odstavka.“;

▼B

(2) vstavi se naslednji člen:

„Člen 1a

Delovanje rezerve za stabilnost trga za stavbni sektor, sektor cestnega prometa in dodatne sektorje

1. Pravice, zajete s poglavjem IVa Direktive 2003/87/ES, se vključijo v ločen del rezerve, vzpostavljene na podlagi člena 1 tega sklepa, in sprostijo iz njega v skladu s pravili iz tega člena.

2. Vključevanje pravic v rezervo na podlagi tega člena se izvaja od 1. septembra 2028. Pravice, zajete s poglavjem IVa Direktive 2003/87/ES, se vključijo v rezervo, hranijo v njej in sprostijo iz nje ločeno od pravic, zajetih s členom 1 tega sklepa.

3. Del rezerve iz odstavka 1 tega člena se vzpostavi leta 2027 v skladu s členom 30d(2), drugi pododstavek, Direktive 2003/87/ES. Od 1. januarja 2031 pravice iz navedenega pododstavka, ki se ne sprostijo iz rezerve, prenehajo veljati.

4. Komisija skupno število pravic v obtoku, zajetih s poglavjem IVa Direktive 2003/87/ES, vsako leto objavi do 1. junija naslednjega leta, in sicer ločeno od števila pravic v obtoku na podlagi člena 1(4) tega sklepa. V posameznem letu je skupno število pravic v obtoku na podlagi tega člena skupno število pravic, zajetih z navedenim poglavjem in izdanih v obdobju od 1. januarja 2027, od katerega se odštejejo skupne tone preverjenih emisij, zajetih z navedenim poglavjem, v obdobju od 1. januarja 2027 do 31. decembra istega danega leta ter vse pravice, zajete z navedenim poglavjem, ki so bile ukinjene v skladu s členom 12(4) Direktive 2003/87/ES. Prva objava je najpozneje 1. junija 2028.

5. Če v katerem koli letu skupno število pravic v obtoku, kakor je določeno v najnovejši objavi iz odstavka 4 tega člena, presega 440 milijonov pravic, se 100 milijonov pravic odšteje od količine pravic, zajetih s poglavjem IVa Direktive 2003/87/ES, ki jih bodo države članice prodale na dražbi na podlagi člena 30d navedene direktive, in se v obdobju 12 mesecev, ki se začne 1. septembra zadevnega leta, vključi v rezervo.

6. Če v katerem koli letu skupno število pravic v obtoku znaša manj kot 210 milijonov pravic, se iz rezerve sprosti 100 milijonov pravic, zajetih s poglavjem IVa Direktive 2003/87/ES, in se doda količini pravic, zajetih z navedenim poglavjem, ki jih bodo države članice prodale na dražbi na podlagi člena 30d navedene direktive. Kadar je v rezervi manj kot 100 milijonov pravic, se na podlagi tega odstavka iz rezerve sprostijo vse pravice.

▼B

7. Količine, ki se sprostijo iz rezerve v skladu s členom 30h Direktive 2003/87/ES, se dodajo količini pravic, zajetih s poglavjem IVa navedene direktive, ki jih bodo države članice prodale na dražbi na podlagi člena 30d navedene direktive. Količine, ki se sprostijo iz rezerve, se enakomerno porazdelijo v obdobju treh mesecev, ki se začne najpozneje dva meseca po datumu, ko so bili izpolnjeni pogoji v skladu z njihovo objavo v *Uradnem listu Evropske unije* na podlagi člena 30h(8) Direktive 2003/87/ES.

8. Za pravice, zajete s poglavjem IVa Direktive 2003/87/ES, se uporabljata člen 1(8) in člen 3 tega sklepa.

9. Z odstopanjem od odstavkov 2, 3 in 4 tega člena, kadar je izpolnjen eden ali oba od pogojev iz člena 30k(1) Direktive 2003/87/ES, vključitev pravic v rezervo iz odstavka 2 tega člena se izvaja od 1. septembra 2029, datumi iz odstavkov 3 in 4 tega člena pa se preložijo za eno leto.“;

(3) člen 3 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 3

Pregled

Komisija nadzoruje delovanje rezerve in na podlagi člena 10(5) Direktive 2003/87/ES pripravi poročilo. Navedeno poročilo bi moralo obravnavati ustrezne učinke na konkurenčnost, zlasti v industrijskem sektorju, vključno s kazalniki BDP, zaposlovanja in naložb. Komisija v treh letih po začetku delovanja rezerve in nato vsakih pet let na podlagi analize ustreznega delovanja evropskega trga ogljika pregleda rezervo ter Evropskemu parlamentu in Svetu po potrebi predloži zakonodajni predlog. Pri vsakem pregledu posebno pozornost nameni odstotku za določitev števila pravic, ki se vključijo v rezervo na podlagi člena 1(5) tega sklepa, numerični vrednosti zgornje meje za skupno število pravic v obtoku, tudi z namenom morebitne prilagoditve te zgornje meje v skladu z linearnim faktorjem iz člena 9 Direktive 2003/87/ES, in število pravic, ki naj bi se sprostile iz rezerve, na podlagi člena 1(6) ali (7) tega sklepa. Pri pregledu Komisija preuči tudi vpliv rezerve na rast, delovna mesta, industrijsko konkurenčnost Unije in tveganje za selitev virov ogljika.“

Člen 3

Prenos

1. Države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s členom 1 te direktive, do 31. decembra 2023. Države članice te predpise uporabljajo od 1. januarja 2024.

▼B

Države članice pa do 30. junija 2024 uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev z naslednjimi členi:

▼C1

(a) členom 1, točka (3)(d), te direktive v zvezi s členom 3, točke (ae) do (ai) Direktive 2003/87/ES, kakor so bile dodane z navedeno točko;

▼B

(b) členom 1, točka 29, te direktive, razen člena 30f(4) Direktive 2003/87/ES, kakor je bil vstavljen z navedeno točko, ter

(c) členom 1, točka 31, te direktive v zvezi s prilogama III in IIIa k Direktivi 2003/87/ES, kakor sta bili vstavljeni z navedeno točko.

Države članice Komisijo takoj obvestijo o predpisih, sprejetih v skladu s prvim in drugim pododstavkom.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedila temeljnih predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 4

Prehodne določbe

Države članice pri izpolnjevanju obveznosti iz člena 3(1) te direktive zagotovijo, da se njihova nacionalna zakonodaja za prenos člena 3, točka (u), člena 10a(3) in (4), člena 10c(7) in Priloge I, točki 1 in 3, k različici Direktive 2003/87/ES, ki se uporablja 4. junija 2023, še naprej uporablja do 31. decembra 2025. Z odstopanjem od člena 3 (1), prvi pododstavek, zadnji stavek, uporabljajo svoje nacionalne ukrepe za prenos sprememb navedenih določb od 1. januarja 2026.

Člen 5

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 2 se uporablja od 1. januarja 2024.

Člen 6

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

▼B

PRILOGA

(1) Priloga I k Direktivi 2003/87/ES se spremeni:

(a) točka 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Naprave ali deli naprav, ki se uporabljajo za raziskave, razvoj in preskušanje novih izdelkov in postopkov, niso zajete v tej direktivi. Naprave, v katerih emisije iz zgorevanja biomase, ki izpolnjuje merila iz člena 14, v predhodnem ustreznem petletnem obdobju iz člena 11(1), drugi pododstavek, povprečno prispevajo k več kot 95 % skupnih povprečnih emisij toplogrednih plinov, niso zajete v tej direktivi.“;

(b) točka 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Ko se izračuna skupna nazivna vhodna toplotna moč neke naprave, da se odloči o njeni vključitvi v EU ETS, se sešteje nazivna vhodna toplotna moč vseh tehničnih enot, iz katerih je sestavljena naprava, v katerih izgorevajo goriva. Te enote so lahko med drugim vse vrste kotlov, gorilnikov, turbin, grelnikov, industrijskih peči, sežigalnic, žgalnih peči, peči, sušilnih naprav, motorjev, gorivnih celic, enot CLC (chemical looping combustion units), bakel in toplotnega ali katalitičnega naknadnega zgorevanja. Za namen tega izračuna se ne upoštevajo enote, ki imajo nazivno vhodno toplotno moč pod 3 MW.“;

(c) preglednica se spremeni:

(i) prva vrstica se nadomesti z naslednjim:

„Izgorevanje goriv v napravah s skupno nazivno vhodno toplotno močjo nad 20 MW (razen v napravah za sežiganje nevarnih ali komunalnih odpadkov) Od 1. januarja 2024 zgorevanje goriv v napravah za sežiganje komunalnih odpadkov s skupno nazivno vhodno toplotno močjo nad 20 MW za namene členov 14 in 15.	Ogljikov dioksid“

(ii) druga vrstica se nadomesti z naslednjim:

„Rafiniranje olja, pri katerem obratujejo kurilne enote s skupno nazivno vhodno toplotno močjo nad 20 MW	Ogljikov dioksid“

(iii) peta vrstica se nadomesti z naslednjim:

„Proizvodnja železa ali jekla (primarno ali sekundarno taljenje), vključno z neprekinjenim litjem, z zmogljivostjo nad 2,5 tone na uro	Ogljikov dioksid“

(iv) sedma vrstica se nadomesti z naslednjim:

„Proizvodnja primarnega aluminija ali glinice	Ogljikov dioksid in perfluorirani ogljikovodiki“

(v) petnajsta vrstica se nadomesti z naslednjim:

„Sušenje ali žganje mavca ali proizvodnja mavčnih plošč in drugih mavčnih proizvodov, katerih proizvodna zmogljivost žgane sadre ali posušene sekundarne sadre presega skupno 20 ton na dan	Ogljikov dioksid“

▼B

(vi) osemnajsta vrstica se nadomesti z naslednjim:

„Proizvodnja industrijskega oglja, ki vključuje karbonizacijo organskih snovi, kot so olja, katrani ter ostanki krekinga in destilacije, katerih proizvodna zmogljivost presega 50 ton na dan	Ogljikov dioksid“

(vii) štiriindvajseta vrstica se nadomesti z naslednjim:

„Proizvodnja vodika (H_2) in sinteznega plina s proizvodno zmogljivostjo nad 5 ton na dan	Ogljikov dioksid“

(viii) sedemindvajseta vrstica se nadomesti z naslednjim:

„Prenos toplogrednih plinov za geološko shranjevanje na kraju shranjevanja, ki ga dovoljuje Direktiva 2009/31/ES, razen tistih emisij, ki jih zajema druga dejavnost na podlagi te direktive	Ogljikov dioksid“

(ix) za zadnjo novo vrstico se doda naslednja vrstica, vmes pa je ločnica:

„Pomorski promet Dejavnosti pomorskega prometa iz Uredbe (EU) 2015/757, razen dejavnosti pomorskega prometa iz člena 2(1a) in, do 31. decembra 2026, člena 2(1b) navedene uredbe	Ogljikov dioksid od 1. januarja 2026 metan in dušikov oksid“

(2) Priloga IIb k Direktivi 2003/87/ES se nadomesti z naslednjim:

„PRILOGA IIb

Del A

PORAZDELITEV FINANČNIH SREDSTEV IZ SKLADA ZA MODERNIZACIJO V SKLADU S ČLENOM 10(1), TRETJI PODODSTAVEK

	Delež
Bolgarija	5,84 %
Češka	15,59 %
Estonija	2,78 %
Hrvaška	3,14 %
Latvija	1,44 %
Litva	2,57 %
Madžarska	7,12 %
Poljska	43,41 %
Romunija	11,98 %
Slovaška	6,13 %

▼B

Del B

RAZDELITEV SREDSTEV IZ SKLADA ZA MODERNIZACIJO V SKLADU S ČLENOM 10(1), ČETRTI PODODSTAVEK

	Delež
Bolgarija	4,9 %
Češka	12,6 %
Estonija	2,1 %
Grčija	10,1 %
Hrvaška	2,3 %
Latvija	1,0 %
Litva	1,9 %
Madžarska	5,8 %
Poljska	34,2 %
Portugalska	8,6 %
Romunija	9,7 %
Slovaška	4,8 %
Slovenija	2,0 %“

(3) naslednji prilogi se vstavita kot prilogi III in IIIa k Direktivi 2003/87/ES:

„PRILOGA III

DEJAVNOST IZ POGLAVJA IVa

Dejavnost	Toplogredni plini
Sprostitev za porabo goriv, ki se uporabljajo za izgorevanje v stavbnem sektorju, sektorju cestnega prometa in dodatnih sektorjih. Ta dejavnost ne vključuje: (a) sprostitve za porabo goriv, ki se uporabljajo v dejavnostih iz Priloge I, razen če se uporabljajo za izgorevanje v dejavnostih prevoza toplogrednih plinov za geološko shranjevanje, kot je določeno v preglednici, vrstica sedemindvajset, navedene priloge ali če se uporabljajo za zgorevanje v napravah, izključenih v skladu s členom 27a; (b) sprostitve za porabo goriv, za katera je faktor emisije enak nič; (c) sprostitve za porabo nevarnih ali komunalnih odpadkov, ki se uporabljajo kot gorivo. Sektor stavb in sektor cestnega prometa ustrezata naslednjim virom emisij, opredeljenim v Smernicah IPCC za nacionalne evidence toplogrednih plinov iz leta 2006, s potrebnimi spremembami teh opredelitev: (a) soproizvodnja toplote in električne energije (oznaka kategorije vira 1A1a ii) in toplotne naprave (oznaka kategorije vira 1A1a iii), če proizvajajo toploto za kategorije na podlagi točk (c) in (d) tega odstavka, neposredno ali prek omrežij za daljinsko ogrevanje;	Ogljikov dioksid

▼B

Dejavnost	Toplogredni plini
(b) cestni promet (oznaka kategorije vira 1A3b), razen uporabe kmetijskih vozil na asfaltiranih cestah; (c) komercialni/institucionalni (oznaka kategorije vira 1A4a); (d) stanovanjski (oznaka kategorije vira 1A4b). Dodatni sektorji ustrezajo naslednjim virom emisij, opredeljenim v Smernicah IPCC za nacionalne evidence toplogrednih plinov iz leta 2006: (a) energetske dejavnosti (oznaka kategorije vira 1A1), razen kategorij, opredeljenih v drugem odstavku, točka (a), te priloge; (b) predelovalne dejavnosti in gradbeništvo (oznaka kategorije vira 1A2).	

PRILOGA IIIa

PRILAGODITEV LINEARNEGA FAKTORJA ZMANJŠANJA V SKLADU S ČLENOM 30c(2)

1. Če so povprečne emisije, sporočene v skladu s poglavjem IVa za leta 2024 do 2026, za več kot 2 % višje v primerjavi z vrednostjo količine za leto 2025, opredeljene v skladu s členom 30c(1), in če te razlike niso posledica manj kot 5-odstotne razlike med emisijami, sporočenimi v skladu s poglavjem IVa, in evidenčnimi podatki za leto 2025 o emisijah toplogrednih plinov iz kategorij virov UNFCCC za sektorje iz poglavja IVa, se linearni faktor zmanjšanja izračuna s prilagoditvijo linearnega faktorja zmanjšanja iz člena 30c(1).

2. Prilagojeni linearni faktor zmanjšanja v skladu s točko 1 se določi na naslednji način:

LRF_{ADJ} = 100%* [$MRV_{[2024-2026]}$ – ($ESR_{[2024]}$ - 6* $LRF[_{2024}]$* $ESR_{[2024]}$)]/ (5* $MRV_{[2024-2026]}$), kjer je:

LRF_{ADJ} je prilagojeni linearni faktor zmanjšanja;

$MRV_{[2024–2026]}$ je povprečje preverjenih emisij v skladu s poglavjem IVa za leta 2024 do 2026;

$ESR_{[2024]}$ je vrednost emisij iz leta 2024, opredeljena v skladu s členom 30c(1) za sektorje iz poglavja IVa;

$LRF_{[2024]}$ je linearni faktor zmanjšanja iz člena 30c(1).;“;

(4) Priloga IV k Direktivi 2003/87/ES se spremeni:

(a) v delu A se oddelek „Izračun“ spremeni:

(i) v tretjem odstavku se zadnji stavek „Faktor emisije za biomaso je nič.“ nadomesti z naslednjim:

„Faktor emisije za biomaso, ki izpolnjuje trajnostna merila in merila za prihranke emisij toplogrednih plinov za uporabo biomase, določen z Direktivo (EU) 2018/2001, z vsemi potrebnimi prilagoditvami za uporabo na podlagi te direktive, kot je določeno v izvedbenih aktih iz člena 14 te direktive, je nič.“;

▼B

(ii) peti odstavek se nadomesti z naslednjim:

„Uporabijo se privzeti faktorji oksidacije, razviti na podlagi Direktive 2010/75/EU, razen če upravljavec lahko dokaže, da so faktorji, specifični za dejavnost, bolj točni.“;

(b) v delu B, oddelek „Spremljanje emisij ogljikovega dioksida“, četrti odstavek, se zadnji stavek „Faktor emisije za biomaso je nič.“ nadomesti z naslednjim:

„Faktor emisije za biomaso, ki izpolnjuje trajnostna merila in merila za prihranke emisij toplogrednih plinov za uporabo biomase, določen z Direktivo (EU) 2018/2001, z vsemi potrebnimi prilagoditvami za uporabo na podlagi te direktive, kot je določeno v izvedbenih aktih iz člena 14 te direktive, je nič.“;

(c) doda se naslednji del:

„DEL C

Spremljanje in poročanje o emisijah, ki ustrezajo dejavnosti iz Priloge III

Spremljanje emisij

Emisije se spremljajo na podlagi izračuna.

Izračun

Emisije se izračunajo z naslednjo formulo:

Gorivo, sproščeno za porabo × faktor emisije

Gorivo, sproščeno za porabo, vključuje količino goriva, sproščenega za porabo reguliranega subjekta.

Uporabijo se privzeti faktorji emisije IPCC iz Smernic za popis IPCC 2006 ali naknadnih dopolnil teh smernic, razen če so faktorji emisije, posebni za gorivo, ki jih identificirajo neodvisno akreditirani laboratoriji, ki uporabljajo analitične metode, natančnejši.

Za vsak regulirani subjekt in vsako gorivo se opravi ločen izračun.

Poročanje o emisijah

Vsak regulirani subjekt v svoje poročilo vključi naslednje informacije:

A. Podatki za identifikacijo reguliranega subjekta, ki vključujejo:

— naziv reguliranega subjekta;

— njegov naslov, skupaj s poštno številko in državo;

— vrsto goriv, ki jih sprošča v porabo, in dejavnosti, s katerimi sprošča goriva v porabo, vključno z uporabljeno tehnologijo;

— naslov, številki telefona in telefaksa ter naslov elektronske pošte kontaktne osebe ter

— ime lastnika reguliranega subjekta in vsakega matičnega podjetja.

▼B

B. Za vsako vrsto goriva, sproščenega za porabo ter ki se uporablja za izgorevanje v sektorjih iz Priloge III, za katero se izračunajo emisije:

— količina goriva, sproščenega za porabo;

— faktorji emisije;

— skupne emisije;

— končne uporabe goriva, sproščenega za porabo, in ter

— faktor negotovosti.

Države članice sprejmejo ukrepe za usklajevanje zahtev za poročanje z vsemi obstoječimi zahtevami za poročanje, da so podjetja čim manj obremenjena s poročanjem.“;

(5) v Prilogi V k Direktivi 2003/87/ES se doda naslednji del:

„DEL C

Preverjanje emisij, ki ustrezajo dejavnosti iz Priloge III

Splošna načela

1. Emisije, ki ustrezajo dejavnosti iz Priloge III, se preverjajo.

2. Postopek preverjanja vključuje preučitev poročila na podlagi člena 14(3) in spremljanja v predhodnem letu. Obravnava zanesljivost, verodostojnost in točnost sistemov spremljanja ter sporočenih podatkov in informacij o emisijah, in zlasti:

(a) sporočena goriva, sproščena za porabo, in z njimi povezanih izračunov;

(b) izbiro in uporabo faktorjev emisije;

(c) izračunov, s katerimi so se določile skupne emisije.

3. Sporočene emisije se lahko potrdijo le, če zanesljivi in verodostojni podatki in informacije dopuščajo določitev emisij z visoko stopnjo gotovosti. Za visoko stopnjo gotovosti mora regulirani subjekt dokazati, da:

(a) v sporočenih podatkih ni neskladij;

(b) so bili podatki zbrani v skladu z veljavnimi znanstvenimi standardi, ter

(c) so ustrezne evidence reguliranega subjekta popolne in skladne.

4. Preveritelju se omogoči dostop do vseh lokacij in informacij, povezanih s predmetom preverjanja.

5. Preveritelj upošteva, ali je regulirani subjekt registriran v sistemu Unije za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS).

Metodologija

Strateška analiza

6. Preverjanje temelji na strateški analizi vseh količin goriv, ki jih regulirani subjekt sprosti za porabo. To pomeni, da mora preveritelj imeti pregled nad vsemi dejavnostmi, s katerimi regulirani subjekt sprošča goriva v porabo, in njihovim pomenom za emisije.

▼B

Analiza procesov

7. Preverjanje predloženih podatkov in informacij se, kadar je to primerno, opravi na lokaciji reguliranega subjekta. Preveritelj s kontrolami na kraju samem določi zanesljivost sporočenih podatkov in informacij.

Analiza tveganja

8. Preveritelj predloži vsa sredstva, s katerimi regulirani subjekt sprosti goriva za porabo, na oceno zanesljivosti podatkov o skupnih emisijah reguliranega subjekta.

9. Na podlagi te analize preveritelj izrecno določi vse elemente, ki predstavljajo veliko tveganje napake, ter druge vidike postopka spremljanja in poročanja, ki bi lahko prispevali k napakam pri določanju skupnih emisij. To vključuje zlasti izračune, potrebne za določitev ravni emisij iz posameznih virov. Posebno pozornost je treba posvetiti elementom, ki predstavljajo veliko tveganje napake, in zgoraj navedenim vidikom postopka spremljanja.

10. Preveritelj upošteva vse učinkovite metode nadzorovanja tveganja, ki jih uporablja regulirani subjekt, da bi čim bolj zmanjšal stopnjo negotovosti.

Poročilo

11. Preveritelj pripravi poročilo o postopku potrjevanja in navede, ali je poročilo na podlagi člena 14(3) zadovoljivo. V tem poročilu morajo biti navedene vse zadeve, pomembne za opravljeno delo. Izjava, da je poročilo na podlagi člena 14(3) zadovoljivo, se lahko poda, če navedene skupne emisije po mnenju preveritelja niso pomembno netočne.

Minimalna zahteva za usposobljenost preveritelja

12. Preveritelj je neodvisen od reguliranega subjekta, svoje dejavnosti izvaja profesionalno in objektivno ter razume:

(a) določbe te direktive ter ustrezne standarde in navodila, ki jih sprejme Komisija na podlagi člena 14(1);

(b) zakonodajne, regulatorne in upravne zahteve, pomembne za dejavnosti, ki se preverjajo, ter

(c) pridobivanje vseh informacij, povezanih z vsemi sredstvi, s katerimi regulirani subjekt sprosti goriva za porabo, zlasti v zvezi z zbiranjem, merjenjem, izračunavanjem in poročanjem podatkov.“.